

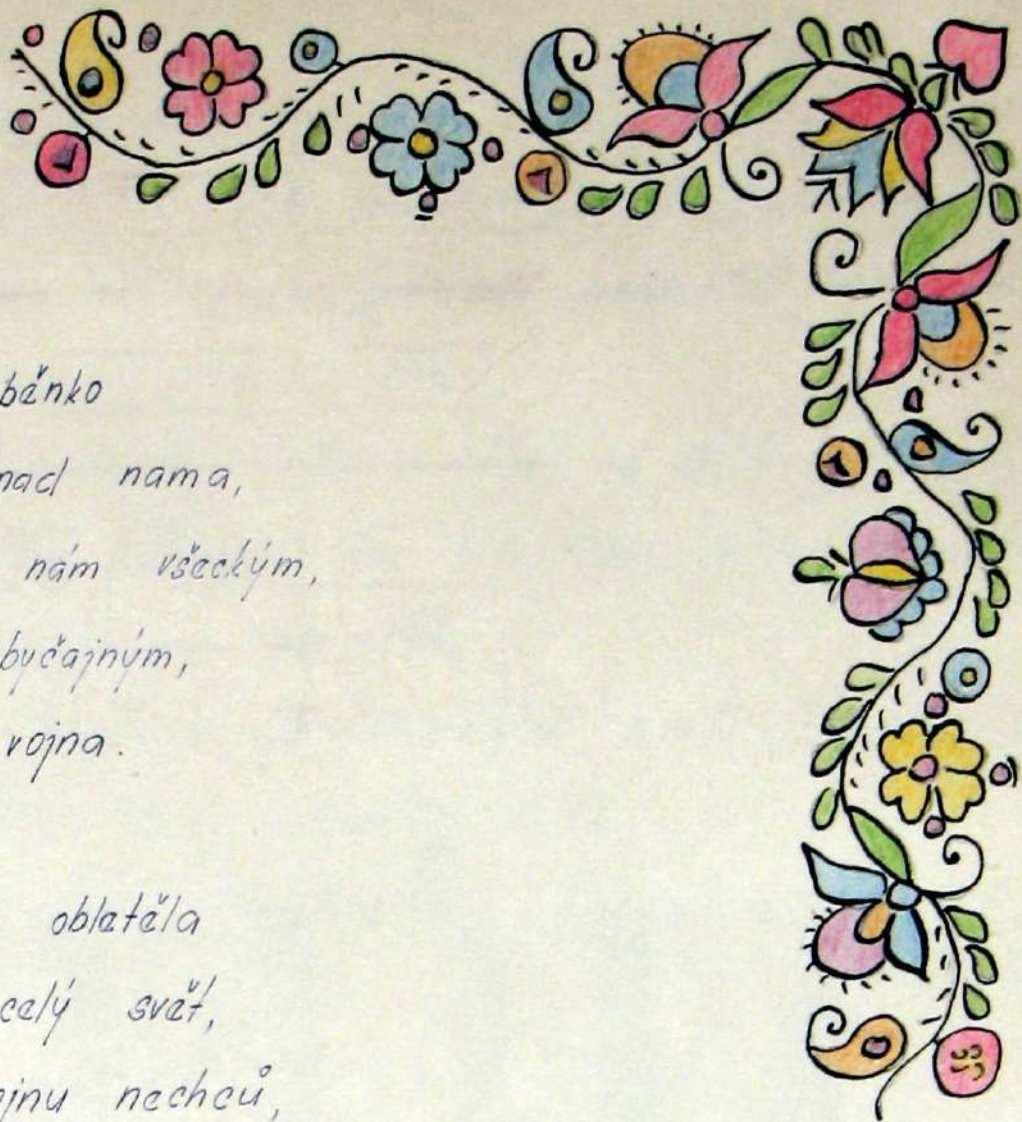
VELEŤÁNEK

1980 - 1987

NÁRODOPISNÝ KROUŽEK VELEŤÁNEK

Bílá holuběnko
poletuj nad náma,
pověz ty nám všechným,
ludům obyčejným,
bude-li vojna.

Už sem obletěla
dokola celý svět,
ludé vojnu nechci,
zabíjet nebudu,
chci se rádi mět.

Vstupujeme do roku 1980, který se vyznačuje
35. výročím osvobození Československa Sovětskou armádou.
Přiblížíme se s hlubokou úctou před památkou so-
větských vojáků, kteří položili své životy při osvobození
naší republiky.

Osvědčená beseda Vělníků namířila svůj plán
činnosti v tomto jubilejním roce k 35. výročí osvobození

mať vlasti Slovenskou armádu.

Jedním z úkolů bylo ustavení národopisního kroužku, který by měl svou činností podpořit význačné kulturní a politické akce v obci.

Kroužek sdružuje děti ve věku od šesti do jedenácti let. Byl ustaven dne 2/2 1980, první zkouška souboru se uskutečnila 9/2 1980.

Vedení kroužku se dobrovolně ujali Marcela Rosiková č. 87 a Věroš Orlovský č. 52.

Zúčastněným je Osvětlová beseda a kroužek přijal název:

„VELEŤÁNEK“.

1. června 1980

VLČNOV

Jízda králi

OKRESNÍ KULTURNÍ STŘEDISKO Uherské Hradiště

Dětský soubor

V e l e t i n y

Vaše značka

Naše značka

Vyřizuje
Maďeričová

Datum
19.května 1980

Věc:

Vážení přátelé,

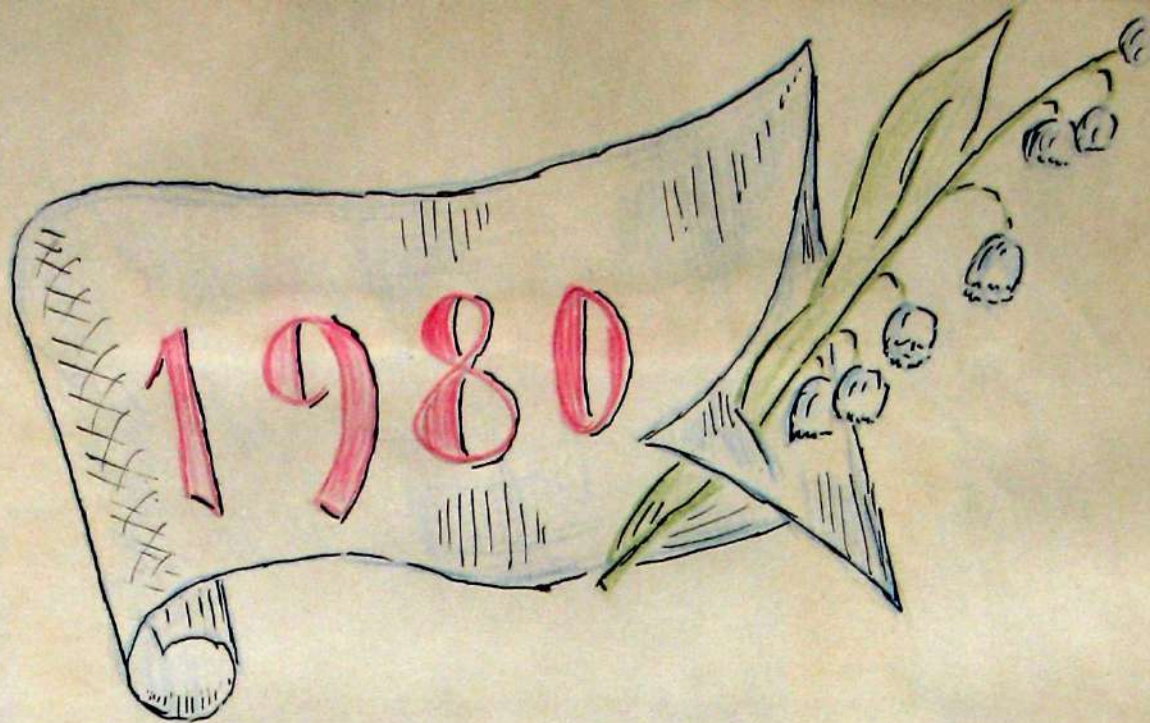
vzhledem k tomu, že jsem byla pozvána Vaším zástupcem na Vaše první veřejné vystoupení, které máte plánováno na 8.června, předpokládám, že neodmítnete naši dodatečnou žádost o vystoupení na Vlčnovských slavnostech. V důsledku okrskových spartakiád nám některé soubory byly nuceny odřící účast a proto musíme zajišťovat nové soubory.

K Vašemu programu bych se přijela osobně dohodnout. Prosím, podejte mi telefonicky zprávu obratem, po obdržení tohoto dopisu a projednání s dětmi.

Těšíme se na Vaši účast a jsme s pozdravem

A. Maďeričová
Anna Maďeričová
sam.odb.prac;

OKRESNÍ KULTURNÍ STŘEDISKO
688 28 UH. HRADIŠTĚ

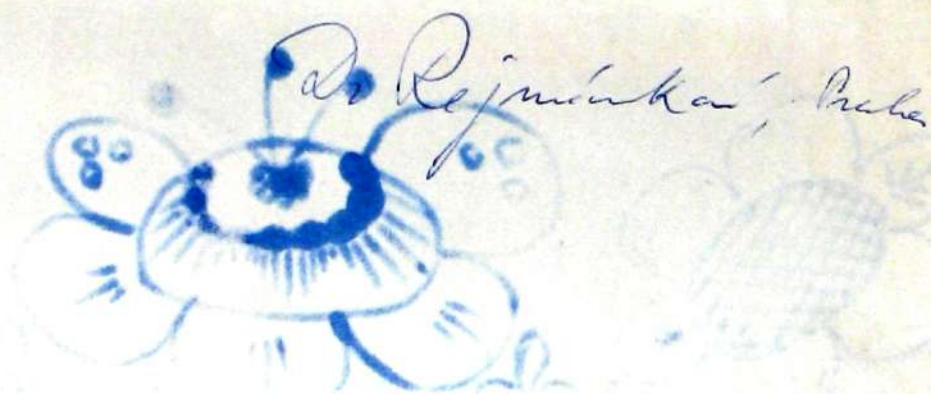
Va novou cerku Louvois Velikéu, chť
i medenou kofe vřijepř.

Vlino 1. 6. 1980 Dr. Jan Toušek

Děk za krásné vystoupení
ve Vlíně a přání mnoha dalších
radostných a úspěšných akcí!

1. VI. 1980

Královnička, královna, tu ťa král volá,
abys k němu přišla a nebyla pyšná,
jako já sama.

Posel spravoval, sobě znamoval,
zeleného vínka, zlatého prstýnka
na stole nechal.

A vy voziče, šňůrujte biče,
koně vyvádějte, voze vytlačajte,
pro milú jeli, lidé hleděli.

Co to za děvečku, v zeleném vínečku,
henkaj vezú, henkaj vezú?

Naša královna, hodně spanilá,
dajte jí, dajte, ať sa nehněvá.

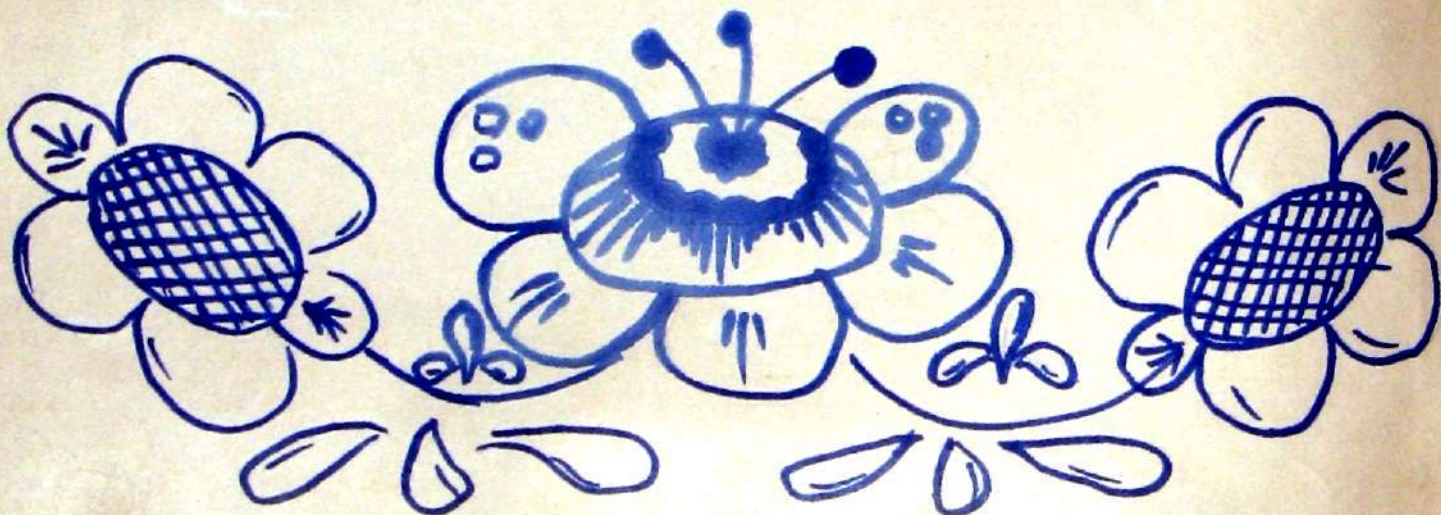
Panimámo krásná, daj užičku másla,
lesti je to maličko, přidej ešče vajíčko,
jedno, dvě, lebo tři,
to ti panimámo patří.

Vážení rodiče!

V neděli 1. června vystoupí soubor "Veleťáněk"
na jízdě králů ve Vlčnově. Představí se zde
"nosením Mařeny a nového leta" dále pak
"královničkami".

Děvčata budou oblečeny následovně:
sukně, brokátek, jupka, obojek, spartakiádky
/bez šátek/

Odjezd autobusu je v neděli v 8,45 hod. od
kulturního domu. Pokud budou maminky potřebovat
ještě další informace, ať se dostaví v pátek
v 18.- hod. do přísálí na kratičkou poradu.
S dětmi pojedou čtyři dospělé osoby jako
doprovod a dozor. Zpět budou opět přivezeny
autobusem.

DĚKUJI MOC dětskému souboji
 a kletin za jeho krásnou
 premiéru na měnovských slavnostech,
 okr. přehlídce 1980.
 Přiji nám hodně úspěchů a dalších
 úspěchů.

Kaš
 A. Maděra
 OKS Ml. Hradisk

1.6.1980

Jízda králů

VLČNOV

Tak se uchází na jevišti
při "Novém lesečku"

Královničky

zleva: Jirinka, Vladka, Jarmilka, Vladka, Pašinka, Jarmilka, Haruška,
Komičková, Pítková, Lálská, Lálská, Matysková, Hrabalová, Slunečková

Jarmilka Lálská
zpívá:

"Či je to děvčátko
na tom vršku..."

Nástup na "Královničky"

"Nové lesečko neseme, budou babičky veselé..."

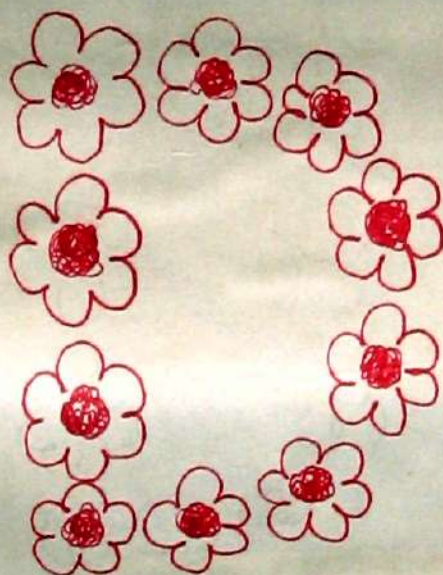

"Královnica, královna, tu tá kráľové..."

*... ono má gombičky
na ložičku...*

ĚTSKÝ
DEN

VELETINY 1980

22.6.

Za velmi hodnotné vystoupení
 dětského souboru a vedoucím souboru
 při sportovním dni dětské
 školní družice

Přejí celému souboru hodně úspěchů.

12. 6. 1980

Vážení rodiče!

Před nedávnem jste dávali svým dětem písemný
 souhlas k tomu, aby se mohly stát členy národo-
 pisného kroužku "Veleťánek". Děti pilně cvičily
 a na "Dětský den" 15. června /v případě nepříznivé-
 ho počasí 22. června/ budou mít své první
 veřejné vystoupení.
 Žádáme Vás, abyste k tomuto vystoupení svým dětem
 připravili potřebné oblečení. Toto oblečení budou
 mít už na všechna další vystoupení.

3./	Cíže to děvčátko	Jarmilka Zálešáková
4./	Malučka su, husy pasu	Děvčata + klarinet
5./	Otlúkaj sa písčaličko	Kluci
	Náš tatíček nebožtíček	---
	Na schovku	---
6./	Vybírala sem si	Děvčata + klarinet
7./	Když sem byl malučký	Petr Buráň + Tomáš
	pacholíček	Javor + klarinet
8./	Na dráteníčka	Děvčata + kluci + klar.
9./	Na sedláčka	--- --- ---

Když sem byl
malučký pechotník,
stápl mě komíček
na malíček...

Pavel Javor
Petr Burán
Tomáš Javor
Dušan Švestka
Tomáš Trtek

Oslňkaj sa
pišťaličko,
nebudeš-li sa
otlúkať,
bude na ťa
žalovaťi...

Steva:
Tomáš Javor
Tomáš Trtek
Dušan Švestka
Pavel Javor
Petr Barán

U Hradišťa
na trávničku,
U Hradišťa
na trávničku
stavjeju tam
šibenicku...

Petr Barán
Dušan Švestka
Tomáš Javor

Perem, perem
sáthy,
na ty boží
soáthy,
až ty sáthy
operem
na varáška
.....

V

Ř

S

R

z.
f.

XI.

Program národopisného kroužku "Veletánek" k oslavám VRSR

1./ Schovávaná - 10, 20, 30

Kluci, mňa už to nebaví, hrajme sa račí na neco iného.
Já mám nápad: Udělajme si oheň.
Hurááá. A máš sirky?
Baže mám. Sak sem ich vzál doma tatovi.
Mosíme pozbírat nejaké chrastí.
Tož už to podpal.
Počkaj chvíľku, mosím to rozfúkat. Jé, už to hoří.

2./ Sem plameňu tam dým 2 x

Kluci, já mám nápad, budeme skákat přes oheň.

3./ Hoř ohníčku, hoř ... přes ťa skákati

Kluci ! A ešte jednúc.

4./ Hoř, ohníčku, hoř ... budeš hořat plameněm.

Kluci a zavolajme aj děvčiska, aspoň nám neco zazpívajú.
Fí, děvčice, počte za nama

5./ V straňanském hájku

A včilkaj si zazpíváme zasěj my nejakú.

6./ U Hradišča na trávníčku

Kluci, víte co? Upečeme si erteple!
Toš počme nejaké pozbírat! /Odběhnou/

7./ V javorovéj hori /během písne přicházejí kluci s erteplama/

A včilkaj by zasěj kluci měli neco zazpívat.
My ale zpívat neumíme.
Ale umíte, šak už ste jednúc zpívali.

8./ Když sem byl malučký pacholíček

Kluci, já myslím, že erteple už budú upečené. Počme si ich olúpat.
A my si neco zatancujem. Třeba dráteníčka.

9./ Dráteníček

10./ Sedláček

Kluci, začíná poprchat. Děvčice, počme sa skovat.
To sú hlúpe děvčiska, začne trochu kapat a ony si myslí,
že už prší.

11./ Prší. prší, poprchá ...
Prší, prší, len sa leje ...

12./ Co dělá Kača

13./ A já mám koníčka

14./ Co sa to šupoce

26.12.

1980

„Dyby blížej pri saľaši..“
koledu z Herňačka zplvá Marta Hrabalová

Štefánovská
Zábava

Vyletěla sojka.

1. Vyletěla sojka z druhé strany hájka,
pásli tě tam pastuškové, jedli kašu z hrnca.
2. Přiletěl k ní anděl a jim rozpověděl,
že se Kristus narodil, aby každý věděl.
3. My sme žáci malí, rádi bysme brali.
Koledničku na ručičku, kdybyste nám dali.
4. A jak nám nedáte, brzo uhlédáte,
všecky hrnce vám potlučem co v polici máte.
5. To malé děťátko, to by sa chovalo,
po troničku, na ručičku rádo by dostalo.

Na záhumňú.

1. Na záhumňú straky, vrany orú,
2. liška pluží, zajáček jí tuží.
3. Veverka žne, nedvěď snopy váže.
4. Baran skáče, snopy na vóz hádže.
5. Kuna leze, do stodoly veze.

Kdyby bližej.

1. Kdyby bližej pri salaši tento betlém stál,
také bych já chromý valach doma nezostál.
Běžál bych tam bez pobízky,
privítal bych pána hezky,
on by sa zasmál.
2. Skoča bych já len zazpívám po starosvětsku,
nestarál bych sa já ešte o píseň hezkú.
Ale chromý valach tuším,
zostati já doma mosím,
a tlačit desku.

Doma ste, doma.

1. Doma ste, doma, náš pane gazda,
on si sedí kolem stola, na něm šopka čobolová.
Na té šopce tři sta zlatých, dva červené, dva dukáty.
Chcete-li nám dáti, nenechte nás státi,
vašu šopku oškubeme, pod nožkama vystřelíme.

Děkujeme vám dětem mladému Mladíkovi

ka milé a sportovní vystoupení
a přání šťastné budoucnosti a úspěchu.

Děkujeme vám učitelům a jejich nadšením
a práci a napoleón
a jejich práci a krásnou práci.

Dotyčným dětem dělá.

I KDYŽ JSME PŘÍŠEL POZDĚ, BYLA ZABAVA V PRÁCI
PRÁDU, MÁ TO ŠANCI DO BUDOUCNA.

DÁNO VE VĚSTNÍK
NĚKTERÝ VŠECH OHLADU SV. STODIKA 26/12. 1980

Štěpán Kříž

u cimbalu

Hraje cimbalová muzika „Šabla“
s primášem Stanislavem Škubalem.

„Přišli jsme k vám na koledu,
milí přátelé...“

"Vyletěla sojka z druhé strany hájka..." - zpívají:

Anička, Paulína, Milena, Maruška, Mareela, Irena, Martina, Jarmita, Vladka, Marta, Jana,
Orlovská, Matyášová, Směkalová, Míhlová, Malincová, Svostková, Dobníšková, Nevařilová, Pilková, Hrabalová, Vardišková

"Tak božsky zazpívat Svatého Blažeje jsem ještě neslyšel..." -

- zaslne Mirek Jaračka

Obresní
sousta
dětských
folklórních
souborů

Uherské
Hradiště
7. února 1981

Uh. Hradiště

7.2.1981

KROJOVANÉ MLÁDÍ

UH. HRADIŠTĚ (red) — V sobotu 7. února se v uherskohradištské Redutě uskutečnilo okresní kolo soutěže dětských folklórních souborů, uspořádané v rámci festivalu ZUČ Okresním domem pionýrů a mládeže ve spolupráci s OV SSM a Okresním a městským kulturním střediskem. Soutěže se zúčastnily soubory Hradišťánek, Veletánek, Světlovánek z Bojkovic, Kopaničárek ze St. Hrozenkova, Čerešňičky z Vlčnova, Kohůtek z Bánova a Olšavěnka z Uh. Brodu. V I. kategorii zvítězila Olšavěnka, ve II. kategorii se stal vítězem Kohůtek a v kategorii III. první příčku obsadil Hradišťánek. Do krajského kola soutěže postupují Hradišťánek s Kohůtkem.

*Slovácká
Jistka -*

11. února

Veletánek, dětský folklórní
soubor při ZDŠ Veletiny

Vedoucí: Věroslav O r l o v s k ý

Ve Veletinách si dlouhá léta dávali sraz folkloristi a příznivci tradičních lidových zvyků, aby se pokochali krásou jarního zvykosloví. V nepřetržité tradici zde každoročně vychází děvčátka s nosením létečka a královničkami, aby starobylými zvyky přivítala jaro.

Tato tradice dozrála v současné době do organizované činnosti, která jednak navazuje na dlouhodobé zvyklosti v obci a jednak cílevědomě vychovává novou slováckou generaci ve zpěvu i tanci.

Nový kolektiv nemá dlouhou souborovou tradici. Část dětí však vystoupila jak na slavnostech ve Vlčnově, tak na mezinárodním festivalu ve Strážnici. O domácí činnosti nemluvě.

Jejich dnešní soutěžní "premiéra" je první letoška a věříme, že děti z Veletin jsou o životnosti folklóru ve své obci dostatečně přesvědčeny.

Soubor 205^V
Reletiny

V Uh.Hradišti 15.1.1981

Vážení soudruzi,

obdrželi jsme Vaši přihlášku do okresní soutěže dětských folklórních souborů 1981. Přestože se nepřihlásilo tolik souborů, jako v minulé soutěži věříme, že soutěž splní svůj účel a stane se tak místem, kde je možno zkonfrontovat tvůrčí přístupy a způsoby práce s dětským folklórním materiálem.

Dovolujeme si Vám oznámit několik organizačních informací. Soutěž se uskuteční v sobotu 7. února 1981 od 10,00 hodin. Prezence souborů je od 9,00 - do 10,00 hodin. Akce proběhne v sále Raduty (nám.K.Gottwalda). Šatny budou zajištěny v dostatečném množství. Dopravu zajišťuje a hradí ODH v Uh.Hradišti. OHS zabezpečí občerstvení pro děti a pedagogický doprovod.

Informace o vystoupení zašlete písemně do 1. února 1981. Měli bychom vydali pro účastníky soutěže sborníček.

Po skončení vlastní soutěže bude připraven rozborový seminář k soutěži a k dalším otázkám a problematice práce v dětských folklórních souborech. Na tento seminář budou pozváni vedoucí všech dětských souborů a zájemci z oboru.

Těšíme se na Vaši účast a jsme s pozdraven

ing. Marie Sedláčková
ředitelka OHS

Vyřizuje: Maděričová, tel. 32 32

OKRESNÍ KULTURNÍ STŘEDISKO
688 28 V UH. HRADIŠTI

Oslava

M D Ž

Veletiny

8.3.1981

Okresní přehlídka dětských souborů

CO MI
VYPRÁVĚLA
POHÁDKA

Vlčnov

31.5.1981

Jako první, který má volit z vystoupení dětí a dětí
muj obojí

- ať se neobtěžuje s dítětem kolektivem je nemine
vzhledem k tomu. A děti, ty se musí odvolávat na podium,
jediné vystoupení toho bylo dokladem.

Líbila se postava, měla oči a ti starší.
Dělejte to také i do knokone, dílně umělecké tvorby
meťi ve vašem koněm první roční.

Do oběh práce přejí hodit a hodit úspěchem

2/5 81

Cojmuš *Michal*

Jsem přesvědčen, že ten, kdo se naučí mít rád lidi, ten, kdo
ještě nemůže být špatným člověkem. V tom je podle mě nejmenší
odvaha dítěte sáhnout. A tak přejí magistru Velečkovi o Veleč-
táně, aby vždy dokázali objevit svůj malý propůjčený lidové kultury.
Pro hrát svoji i jistě máš dimenzi.

Souboru Velečtánů

Vlečnovské slavnosti 31/5 1981

roční přepis

/Program kroužku "Velečtánek"/

Děvčata:

Spi, Tereško, spi ...
Hali, beli ...
Halušky, belušky ...

Tomášek Trtek:

Na Velečských lúčách /A já mám koníčka/

Jarmilka Zálešáková:

Cíže to děvčátko ...

Děvčata:

Na dráteníčka ...
Na sedláčka ...
Na hotaře ...

Neděle 31. května 1981 — stadión TJ

10.00-11.45

CO MI VYPRÁVĚLA POHÁDKA — pořad dětského folklóru, ve
kterém se představí dětské folklórní soubory z okresu Uh. Hradiště
— Hradišťánek, Olšavěnka, Velečtánek, Světlovánek, Korytnánek

Tomášek Trtek:

Když sem byl malučký pacholíček ...

Starší děvčata:

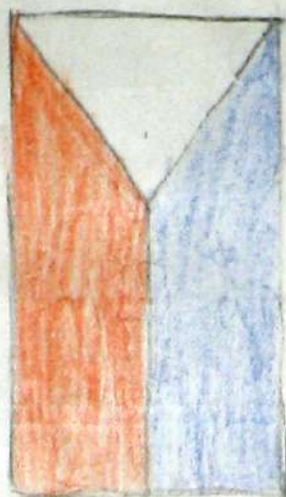
Sátečkový ...
U studánky stála /nebo jiná písnička/
Dívčí hry ...

Vystoupení

u příležitosti voleb

do zastupitelských orgánů

VELETINY

7.6.1981

11/11/11

Oslava

VŘSR

Veletiny

6.11.1981

"Hoř Ohnivka, hoř, přijde na ša tchoť..."
zpívají kluci a děvčata přihlížeji.

"V jarorovéj kosi, tichý oheň kosi..."
zpívají děvčata.

Mezi důchodci

ve Vlčnově

v neděli 15. listopadu

Poděkování

Vážený soudruhu vedoucí ,

dovolte mě abych Vám i členům Vašeho folklorního souboru poděkoval jménem Rady Místního národního výboru ve Vlčnově za velmi pěkné a působivé vystoupení u příležitosti dne důchodců ve Vlčnově dne 15 listopadu 1981. Svým kulturním příspěvkem jste nemalou měrou přispěli k dobré pohodě a atmosféře tohoto odpoledne

Přejeme Vám mnoho úspěchů ve Vaší další činnosti a těšíme se na spolupráci.

Ve Vlčnově 18 listopadu 1981

ing Chvilíček Jan

předseda soc -zdravotní komise

V únoru 1981 jsme se rozloučili
s naší členkou krasičkou Vělešánek
MARTIČKOU HRABALOVOU.

Žeměla tragicky v nejlepším věku.
Vzpomínka na milou kamarádku pustane
věčně žije.

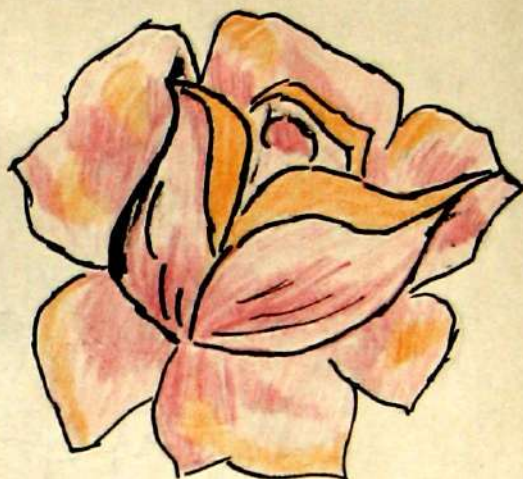
1982

2891

14.3. 1982

MDŽ

Jen tobě děkuji, maminko,
tobě, které vrásky vyoraly na čele
brázdy života,
tobě, které na rukou dokreslily svůj obraz
křížovatky světa -
to nepřetržité spojení lidstva.
Jen tobě děkuji, maminko,
tobě, které šedivý vlas už přikrývá skráň,
tobě, symbole našeho věčného života.

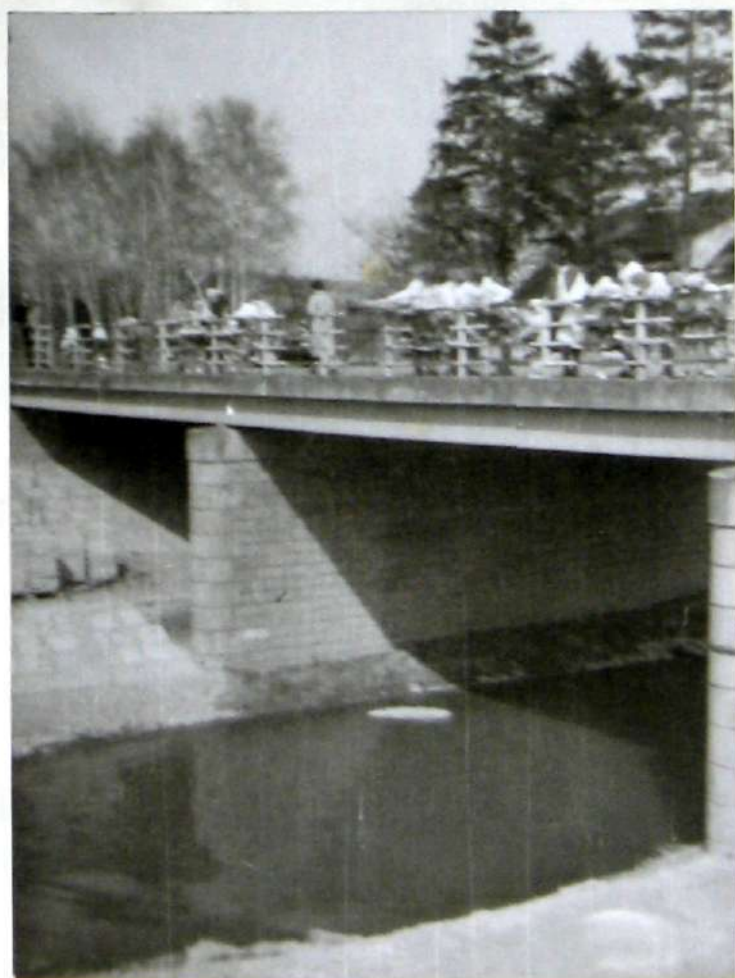

P r o g r a m k M D Ž 1 9 8 2

- 1./ Zahájení
/předseda občanského výboru s. Pilka/
- 2./ Pásmo veršů
/agitační skupina SKA/
- 3./ Dětské pásmo
/školka/
- 4./ Dětské pásmo
/škola/
- 5./ Dětský národop. kroužek Veleťánek
/skupina V. Orlovského/
- 6./ Jen tobě děkuji, maminko - báseň
/děvčata z Veleťánku/
- 7./ Dětský národop. kroužek Veleťánek
/skupina M. Rosíkové/
- 8./ Závěr

28.3. 1982

Nové letáčko neseme....

DĚTI A JARO

Josefov si doposud udržel mnohé z domácích tradic. K těm nejznámějším patří vynášení zimy a vítání jara. Tato slavnost, které se zúčastňují dívky z celé obce od dvou do čtrnácti let, se koná každoročně na Smrtnou neděli a je spojena s hostinou pro všechny účastnice obřadu.

Obřadní obchůzka má dvě části. Děvčata nejprve obcházejí vesnici dům od domu za zpěvu kolední písně, podobné písním královským. V čele průvodu nesou dvě nejstarší dívky-stárky, ozdobenou metlu, potaženou bílým plátnem, nahoře ukončenou pozlacenou makovicí s věnečkem z krušpánku a bohatě ověšenou malovanými stuhami a pestrými řetězci — „okorály“. I když jí říkájí „smrtnica“, je to spíše létečko. Dvojice dalších děvčat nesou odstupňovaně, podle stáří, košíčky na dary, z kterých jim maminky a ženy z místní organizace ČSZ připraví v po-

Obřadní obchůzka děvčat v Josefově. Snímek Mikuláš Kulíšek

ledne hostinu. Po obědě se znovu všechny seřadí, původní „smrtnici“ vymění za „babu“ (na tyči nesenou nastrojenou figurínu), s kterou za zpěvu a srdečné účasti celé obce projdou vesnicí, u potoka ji odstrojí a utopí. Pro děvčata pak začne zábava — hodují a baví se hrami a tanečky.

Takto slavily „smrtnici“ všechny předcházející generace. Přihlížející maminky a babičky si proto s děvčaty potichu prozpěvovaly texty dlouhé písně o fláse modré, všelija-

kém kvítí i o překrásné děvečce v růžovém věnečku, kterou si namlouval královský posel. A stárky v čele průvodu, oblečené již jako dívky k muzice, skláněly před nimi jako na pozdrav figurínu „baby“, neboť tak je to od nepaměti zvykem.

Ze starého jarního zvyku se v Josefově stala nová tradice — vždy toužebně očekávaná jarní zábava děvčat, jejíž protiváhu tvoří chlapecká obchůzka s velikonočními hrkači a pomlázkami.

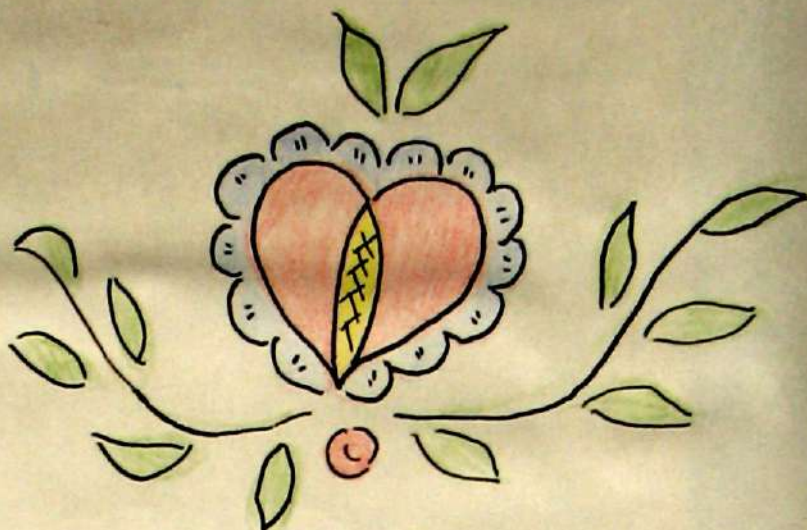
ZDENKA JELÍNKOVÁ

Ve Veletínách na Uherskobrodsku zahajuje tradičně vítání jara průvod děvčat s Mařenou, která je po obchůzce obcí zapálena a vhozena do Olšavy. Potom děvčata procházejí dědinou s létěčky a zpívají: „Nové létěčko neseme, buďte babičky veselé...“ Tak tomu bylo i letos 20. března. Snímky J. Jilík.

3. 4. 1982

Uh. Hradiště

Soutěž v lidovém zpěvu

1. Trtek Tomáš

2. Žaléšáková Jarmilka

30. 5. 1982

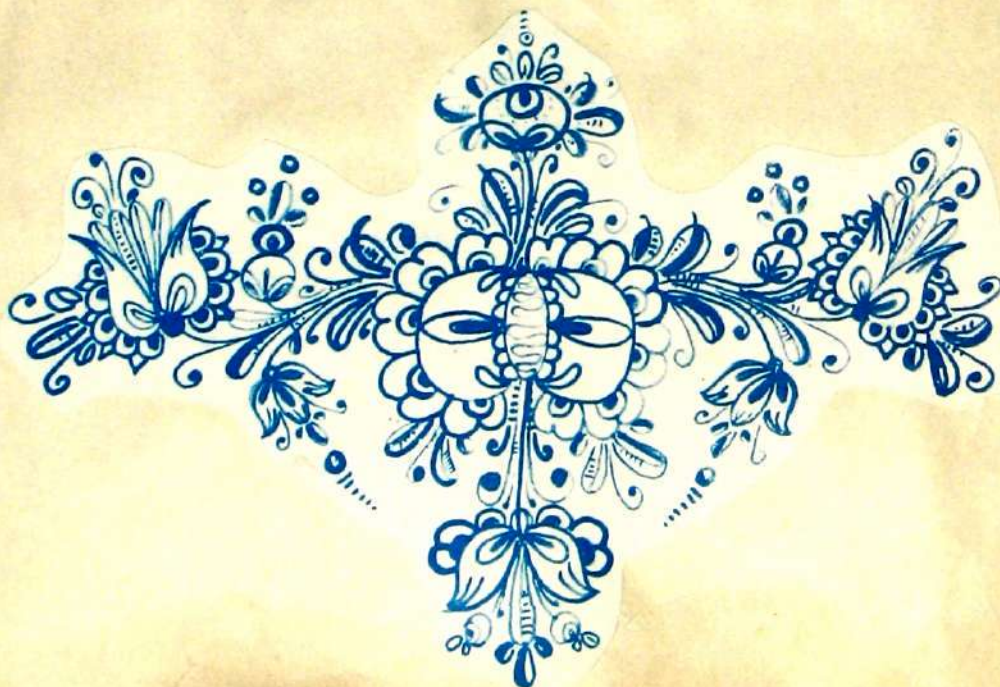
Vlčnovské slavnosti s jízdou králů

Vlčnovské slavnosti - Jízda králů

V neděli 30/5 1982 se zúčastní kroužek Veletánek Vlčnovských slavností. Sraz všech dětí je u kulturního domu v 9,30 hod., odjezd je v 9,45 hod. Program pro Veletánek:

- 9,45 hod. - odjezd autobusem od KD do Vlčnova
- 10.- hod. - vystoupení na hřišti v pořadu "Přišlo jaro dox vsi"
/jarní dětské hry, písně, tance atd./
- 11,30 hod. - oběd v horní škole
- 12.- až 13.- hod. - volno
- 13.- hod. - sraz u horní školy, společný odchod na seřadiště
- 14.- hod. - účast v průvodu na hřiště
- 15.- hod. - vystoupení v pořadu "Píseň jara"
/nosení Mařeny, Nové leto, královničky - kluci pokřik/
- 17,45 hod. - odjezd autobusem domů

Vzhledem k tomu, že bude autobus odvázet vždy více souborů najednou, není účast rodičů žádoucí. Dozor zajišťuje Osvětová beseda. Další potřebné informace dětem nebo rodičům podá s. Rosíková nebo s. Orlovský.

"Hýlom, hýlom,..." - vyřvávají vlečnornajē...

... a děcka z Velešín čekají na párek.

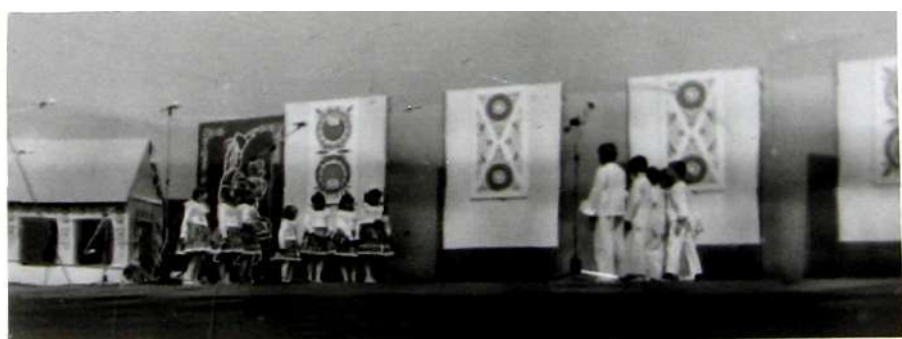
Soubor Olšovčůků píše
 "Četnicku mnoha takových pěkných
 vystoupení jako na dnešní
 jízdu lučič v Olšově."

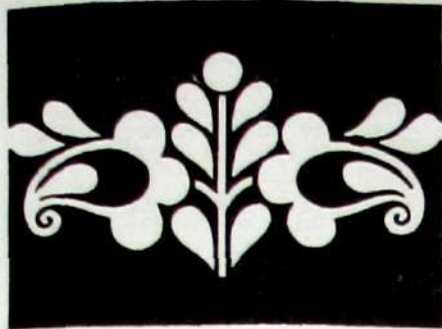
píše "Soubor Olšovčůků."
 a její vedoucí
 Krumpholtz
 Němčičová
 Slavková

Pěkně jste přivítali
 jara na ves domov i na
 ve Olšově. Ať vám přede
 štěstím všem, jako dnes.

Hodně dalších úspěchů s pokračováním
 za vaše krásné vystoupení.

Váš A. Maršálek
 OKS M. Hradisko

Ríká-li se Slovácku Malovaný kraj, pak to není pouze tím, že je to malebný region s četnými přírodními krásami, ale především proto, že jsou tu uchovávány a rozvíjeny bohaté lidové tradice, nesmírně hodnotné a stále živé.

A tak k jaru a létu v tomto kraji patří i národopisné festivaly a slavnosti. A je jich celá řada. Nejvýznamnější z nich je bezesporu Mezinárodní folkloristický festival ve Strážnici. Avšak dlouholetou tradici mají také Hornácké slavnosti ve Velké nad Veličkou, slavnosti „Podluží v písni a tanci“ ve Tvrdonicích, Dolnácké slavnosti v Hluku, Jízda králů ve Vlčnově, další se postupně prosazují v Miloticích, Krumvíři a mnohde jinde.

Dnes přinášíme několik pohledů na průběh letošních národopisných slavností nejen na Slovácku, ale i na Záhoří.

VLÁDU PŘEVZAL NOVÝ KRÁL

„Já slibuji na korunu svoji, že budu dobře panovat nad písničkami, tanci a vlčnovskými kroji...“ Těmito slovy se ujal v pátek 28. května letošního roku ve Vlčnově „vládu“ nový král, jedenáctiletý František Kovář.

Ono netradiční předávání vlády loňského krále králi letošnímu se odehrálo v prvním pořadí slavností, kterým byla populární soutěž amatérských zpěváků O slovácký koště. Letošní ročník soutěže se poněkud vymykal z kompozičního rámce pěti předešlých. Nesoutěžili noví zpěváci, ale utkalo se 13 vítězů z minulých ročníků za spoluúčasti dětských zpěváků. Soutěžící doprovázela dechová hudba Vlčnovjanka a cimbálová muzika Burčáci z Mikovic, s nimiž si v nesoutěžní části večera jako host zapíval také Jožka Černý.

V sobotu odpoledne přilákali početné diváky do Klubu sportu a kultury hosté pořadu Vitajte ve Vlčnově — zasloužilý umělec Miroslav Horníček, doc. PhDr. Václav Frolec, PhDr. Svatopluk Bimka, spisovatel a žurnalista Jindřich

Uher a zpěvák z Hornácka František Okénka. Byl to úsměvný pořad plný vtipu a inteligentního humoru, ale také vážných slov a úvah o lidové kultuře Slovácka. Nebyla nouze ani o písničky, tentokrát v podání cimbálové muziky Viléma Zahradníka z Uherského Hradiště.

Podvečerní pořad Vlčnovské disputace, tentokrát s podtitulkem Setkání králů, byl v historii slavností a vlastně i Jízdy

Jednotlivá čísla byla uváděna slovními vstupy skupiny žen a mužů, která zhotovovala výzdobu na koně a která koně také nazdobila. Pořad vrcholil oblečením krále a jeho odjezdem. Diváci tak měli možnost sledovat i ty momenty přípravy Jízdy králů, které jsou jinak jejich očím skryty, neboť se většinou odehrávají v intimitě rodinného prostředí.

Ke zdárnému průběhu letošních slavností přispěly také obě vlčnovské de-

Jedenáctiletý František Kovář jako král, který převzal letos vládu nad národopisným děním ve Vlčnově (uprostřed).

dy králů něčím mimořádným. Autoři pořadu — pracovníci KKS ing. A. Pavelčík a František Koniček — sezvali do Klubu vlčnovské krále všech generací.

V průběhu soboty byla v expozici lidového bydlení v chalupě č. 57 zahájena výstava vlčnovských výševků.

V neděli 30. května slavnosti pokračovaly vlastní Jízdou králů. Krále Františka Kováře doprovázeli jezdci — legrúti z ročníku 1964. Již během dopoledne měli diváci možnost shlédnout pořad dětského folklóru s názvem Přišlo jaro do vsi, v němž účinkovaly dětské soubory Děcka z Kunovic, Hradišťánek z Uherského Hradiště, Veleťánek z Veletin, Olšavěnka z Uherského Brodu, Dolinečka ze Starého Města a dětská dechová hudba Pobedim z družební obce v trenčínském okrese. Poté následoval pořad Na grumle grumloval, na gajdy gajdoval, v němž se představili straňanský gajdos dr. Pavel Popelka a zpěvačka Marie Zálešáková s folklórní skupinou z kopanic.

V době, kdy Jízda králů projížděla vsi, soubory Dolina ze Starého Města a Brozané z Uherského Brodu předváděly lidová hodová a fašanková zvykosloví.

Po příchodu bezmála šesti set krojovaných a Jízdy králů na stadión vyvrcholily slavnosti hlavním pořadem Píseň jara, který byl průřezem jarního zvykosloví, především z vlčnovského regionu. Vedle hostujících souborů Světlovanu z Bojkovic a Olšavy z Uherského Brodu účinkovaly místní dětské i dospělé soubory — Cerešničky, Vlčnovjanka, Soha-jek, Vlčnovjan a sousední Veleťánek.

chovky, Rozmarýnka z Ostrožské Lhoty, dětská dechovka z družební obce Pobedim v okrese Trenčín, cimbálové muziky Lipina z Nivnice a Dolnácko z Hluku.

Kopaničářské

slavnosti

ve

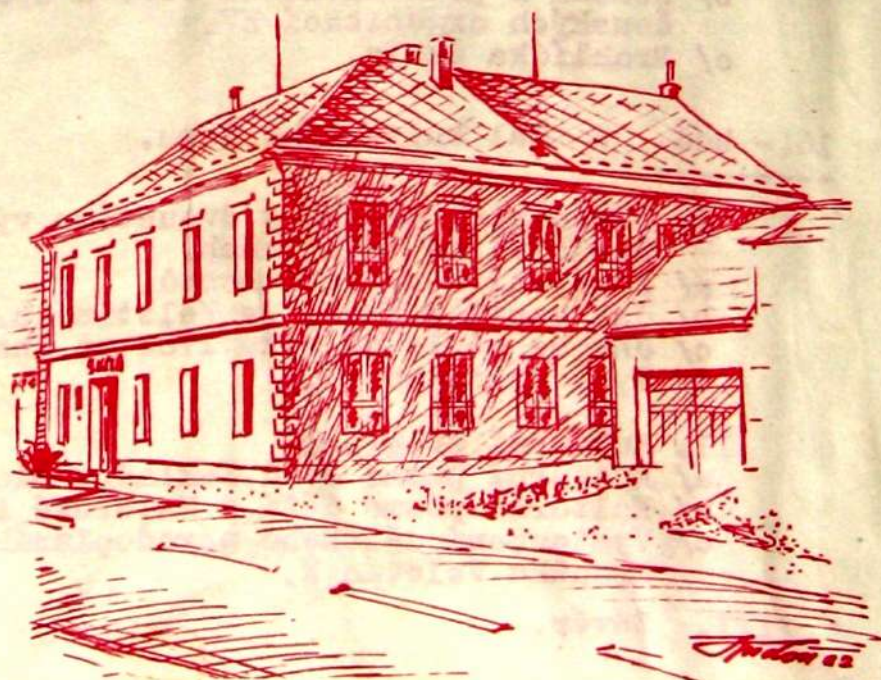
Starém Hrozenkově

OSVĚTOVÁ BESEDA VE VELETINÁCH
pod záštitou rady MNV, ve spolupráci se složkami NF
uspořádá ve dnech 16. a 17. října 1982 oslavu

*200 let školství ve
Veletinách.*

„Mrteví leží u nebeských dveří...“
 ... Tomáš Javor „co by mrtvý“.

... a on začal křikati,
 a nás všechny hňoniti!

PROGRAM OSLAV

S o b o t a 16/10 1982

14,- hod. - Obřadní sín Sboru pro občanské záležitosti.

- a/ Přijetí rodáků z Veletin Sborem pro občanské záležitosti.
- b/ Beseda s představiteli obce a společenských organizací NF.
- c/ Prohlídka školy.

16,- hod. - Sál kulturního domu.

I. Slavnostní schůze k dvoustému výročí školství ve Veletinách.

- a/ Zahájení a uvítání hostů.
- b/ Jak vznikly školy ve Veletinách.
- c/ Jak se učilo od roku 1782 po dnešek.
- d/ Vystoupení hostů.

II. Kulturní program.

- a/ Kulturní pásmo žáků Základní školy.
- b/ Kulturní pásmo dětí z Mateřské školy.
- c/ Vystoupení dětského národopisného kroužku Veletánek.

III. Závěr.

19,30 hod. - Kulturní dům

Společenský večer s tancem

/hraje dechová hudba Jitřenka z Hradčovic/

- a/ Slavnostní zahájení.
- b/ Uvedení Moravské besedy.
- c/ Předvedení starých hodových tanců z Veletin.
- d/ Volná zábava, tanec.

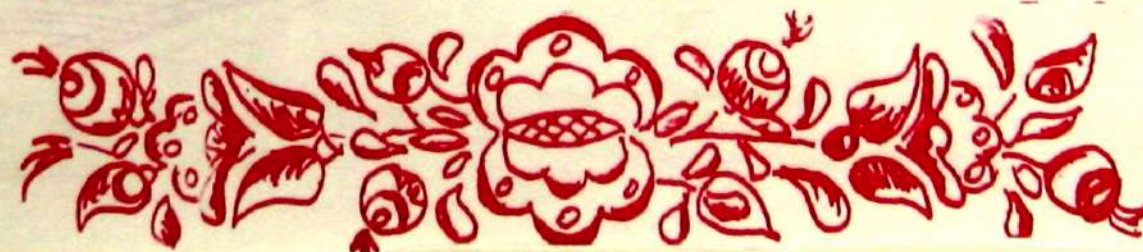
Neděle 17/10 1982

13.- hod. - Starý hodový zvyk "Nosení barana"
----- - Pokračování v hodové zábavě.

P o o b a d v a d n y

Od 9.- do 17.- hod. - Škola Veletiny

- a/ Výstavka kronik obce, školy, PO a ostatních masových organizací.
- b/ Výstava ručních prací žáků školy a občanů.

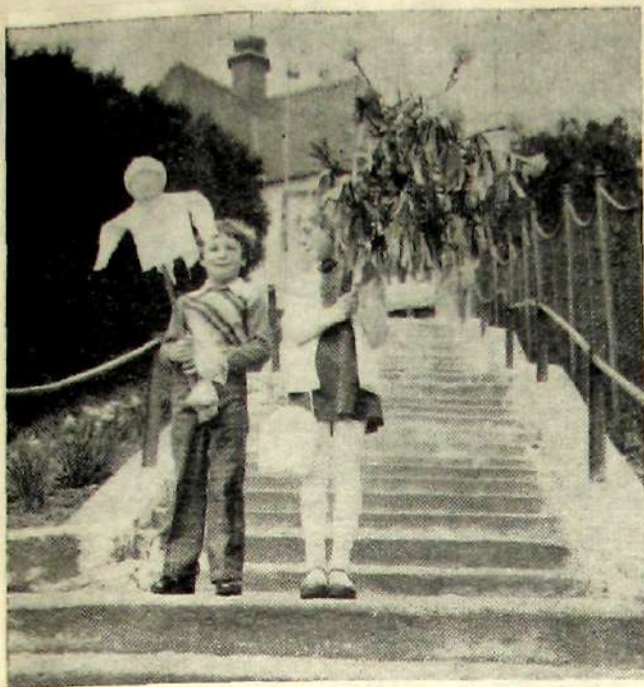
1983

"Nosení Mařeny"

20. 3. 1983

Hradčovice. Děvčátka chodí s letečkem, kluci s Markem.

Vynášení Mařeny a obchůzka s jarním stromkem

PAVEL POPELKA

K nejzávažnějším jarním obyčejům na Uherskobrodsku patří vynášení Mařeny, personifikované figuriny smrti, nemoci, zimy a všeho starého. Dodnes se obyčej uchoval ve vesnicích Veletiny a Lhotka a provádí se odpoledne na Smrtnou neděli. Obyčeje se účastní pouze dívky. V minulosti obřad vykonávaly především dívky dospělé nebo dospívající, dnes chodí s Mařenou děvčátka od 3 do 15 let. Ve Veletinách se vynášení Mařeny vztahuje k věku 14 let, zde si každoročně figurinu strojí žákyně osmé třídy. V průvodě je pak doprovázejí i děvčátka mladší, která se tímto způsobem s obyčejem seznamují a učí texty starobylých obřadních říkání.

Veletiny. Děvčata s Mařenou. Foto autor.

Jarní figurina smrti má na Uherskobrodsku i mužskou podobu. Tak je tomu v Lhotce, Drslavicích a Hradčovicích. Smrták se zde jmenuje Marek a po obchůzce s ním chodí chlapci.

Mařena a Marek se vyrábí ze slámy, na kterou se oblékají součástky kroje nebo všedního ošacení. Nosí se na dřevěné palici. Obecně se figurina smrti vynášela do polí, kde se ničila pálením nebo házením do vody. Ve Veletinách probíhá obřad tak, že děvčata přejdou s Mařenou celou vesnicí a nakonec ji shazují z mostu do řeky Olšavy. Tam ji již na břehu číhají chlapci a snaží se ji polapit. Pokud se jim to podaří, pověsí ji na návisi na strom. V tomto případě se má do vesnice znovu vrátit zima. Jestliže Mařena uplave, přijde jaro.

Ve Lhotce u Hradčovic chodí děvčata s Mařenou dům od domu. Současně jdou z druhého konce dědiny chlapci s Markem. Obě skupiny u každého domu koledují:

Chlapci:

Nesem, nesem, Marka,
na oleji smaženého
a ve vodě vařeného,
a ty Marku krásný,
kdes ty husy pásli,
pásli jsem je pod dubem
s mlynářovým Jakubem,
s octem, s cibulí,
s mlynářových Mikulá.

Děvčata:

Nesem, nesem, Mařenu,
na oleji smaženou
a na peci maštěnou,
mastili ju chlapci
mlynářovi v čepci,
mastili ju pod dubem
s mlynářovým Jakubem,
Mařeno, Mařeno,
kdes ty husy pásli,
pásli jsem je pod dubem
s mlynářovým Jakubem.

Děti jsou od domácích obdarovány penězi a naturálními dary, které si pak po obchůzce rozdělují.

S vynášením smrti se na Uherskobrodsku spojovala obchůzka s jarním stromkem — letečkem. Tak např. v Hradčovicích chodí vedle sebe chlapci s Markem, který zdě už má velmi často pouze podobu panáčka nebo medvídku, a děvčátka s letečkem. Obchůzka se stromkem symbolicky představovala přinesení jara, nového života do vesnice. Magičnost daná přirozeností jarního stromku jako obrazu znovuzrozeného života se časem ještě umocnila jeho výzdobou, stromek je zdoben papírovými růžemi a mašličkami.

V nejrozvinutější podobě se zachovalo chození s letečkem v Drslavicích. Obyčeje se účastní téměř všechna děvčátka předškolního věku a školáčky nižšího stupně ZDŠ. Všechny jsou oblečené v kroji a každá drží v ruce ozdobený stromček. Procházejí vesnicí za neustálého opakování následujícího textu:

Neseme, neseme nové
letečko,
buďte babičky veselé,
pod okénka sedejte,
kořalenu pijte,
svatý Jiří vstává,
zemí odmykává,
aby tráva růstla
všelijaké kvítí.
Modrá leluja,
kdes klíč poděla,
na lavici, na lavici,
na téj zlatéj truhlici.
Šla má milá ke mši,
klíč sebrala a předrahe
roucho do truhle dala.
Abeliše, abeliše,
ať rosička nezabe,
a vy voziče, spravujte biče,
koně vyvádajte,

vozy vytlačajte.
Pro milá jeli,
ludé hléděli,
co to za děvečku
v zeleném vínečku hen
vezú.
Jedno hrabové,
druhé dubové,
třetí na každý deň
zhoděné.
Panímámo krásná,
daj užičku másla,
jestli je to maličko,
přidaj ještě vajičko,
jedno, dvě nebo tři
panímámě patří.
Ty hradčovské žaby
pod mostem krkají,
ty drslavské děvčata
vesele zpívají.

Jakmile přejdou vesnicí, rozdělí se do menších skupinek a chodí koledovat po domcích. Za koledu dostávají dárky, nejčastěji cukroví a peníze.

Obchůzka se stromkem je doložena i z Nivnice, Vlčnova, Pitína a kopanic kolem Starého Hrozenkova. Ve Vlčnově se děvčátkům nosícím na Smrtnou neděli stromček říkalo královničky. Zde již byly původní staré texty nahrazeny umělými křesťanskými.

V Pitíně děvčata mívala stromček z živých ratolestí ozdobený „svatými obrázky“. Každé děvčátko chodilo po obchůzce samostatně. S sebou nosilo košíček, do kterého ukládalo vařená vajčka, peníze a cukroví. Po příchodu do domu se zpívalo:

Mařena, Mařena,
Smrtná neděla,
kdes ty klíče poděla.
Dala jsem je, dala
svatému Jiří,

svatý Jiří vstává,
pole odmykává,
aby tráva růstla
zelená, fialenka modrá.

KRÁLOVNIČKY

22. 5. 1983

Nad hodovým průvodem v Praksčicích 1978 úvodilo hodové právo. Foto Jiří Regentík

Životnost výročních obyčejů v okrese Uherské Hradiště

LUDMILA TARCALOVÁ

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti mělo v r. 1980 jeden z hlavních výzkumných úkolů: zjistit současný stav výročních obyčejů ve svém okrese. K tomuto rozsáhlému výzkumu se úsek etnografie rozhodl využít spolupráce s kronikáři, kteří jsou metodicky řízení Slováckým muzeem v Uherském Hradišti.

Současný stav výročních obyčejů jsme zjišťovali v chronologickém sledu od počátku jarního novoročí — Smrtné neděle až po masopust, kdy zase zemědělský rok začíná. Z 80 dotazníků rozeslaných kronikářům se nám jich podařilo získat 70, z nich také vycházejí naše poznatky o stavu a životnosti výročních obyčejů.

O Smrtné neděli se provádí obchůzka s Mařenou (Mařákem) a májkou. V současnosti tuto obchůzku provádějí čtyři obce — Drslavice, Lhetka, Praksčice a Veletiny. Obchůzka s májkou o Smrtné neděli se objevuje v 8 obcích okresu. Děvčátka s ozdobenými májkami, oblečená v kroji nebo v běžných svátečních šatech, obcházejí domy v obci, kde zazpívají píseň a obvykle je hospodyně obdaruje.

Obchůzka s tzv. novým létem se v současné době provádí na Květnou neděli v Bánově a v Suché Lozi. Nové léto tvoří kytice kočíček ozdobená svatými obrázky a pentlickami. V jiných obcích se na Květnou neděli světi jen ratolesti v kostele, z nichž větvičky se zapichují za obraz či křížek v některé obytné místnosti.

Obchůzka školáků s velikonočními hrkači a klepači jsme v r. 1980 zjistili v 45 obcích. V dalších obcích se tato obchůzka konala v minulosti, jen kronikáři z Buchlovic, Vápenice a Vyškovic nám podali zápornou odpověď.

Velkopáteční obřadní umývání udržuje dodnes starší generace žen v 21 obcích okresu. V mnoha rodinách se však tento zvyk udržuje tak, že někdo z rodiny přinese potoční vodu domů a pak se v ní všichni umyjí. Velikonoční pomlázka se dodnes traduje ve všech zkoumaných obcích; po pomlázce chodí hlavně děti, mládež a starší muži po rodině.

Zvyk stavění máje patří k zvykovým tradicím. Máj na návsi či ústředním místě obce staví rekruti — odvedenci ve 40 obcích. Ostatní zkoumané obce staví více májů, na ulicích a zahradách; menší nebo i větší máje si dnes staví i zemědělské závody, JZD a továrny.

V rámci slavnosti svatodušních svátků jsme sledovali zvyk jízdy králů, která se v r. 1979 prováděla jen v Hluku a ve Vlčnově. Dříve byl tento zvyk znám v 18 obcích blíže polo-

žených okresnímu městu, náležejících do krojové oblasti uherskohradištské. O obchůzce královnic na svatodušní svátky nemáme žádnou informaci. Jinak se slavnost svatodušních svátků omezuje na obřad v kostele a věnčení domů ratolestmi.

Prosebná procese za dobrou úrodu a počasí se prováděla v letech 1970—1975 v obcích Veletiny, Nežakonice, Medlovce, Korytná a Hostějov.

Zvyk kladení a pálení ohňů na svátek Jana Křtitele jsme v současnosti nezjistili.

Na poutní místa dojíždějí obyvatelé 31 obcí okresu, a to buď organizovaně autobusy nebo osobními auty. Nejvíce jsou navštěvována poutní místa Velehrad, Provodov a Hostýn.

Dožatá či dožínky po vzniku JZD jsou spojovány s oslavami ukončení polních prací v JZD. Jednotná zemědělská družstva uspořádají slavnostní schůzi s kulturním programem a slavnost vyvrcholí taneční zábavou. V současnosti se takto dožínky slaví v 21 obcích.

K odvodům chodí chlápci z uherskohradištského okresu buď společně v krojích nebo v civilním oblečení na voze. Společně v krojích chodí chlápci z 8 obcí, často však se zúčastňují odvodů jednotlivě.

Běžným zvykem v obcích byla oslava některých svátků, což se v obci projevovalo vyhráváním muziky u domu oslavenců, říkalo se „hrát štandrlu“. Nejvíce se oslavuje Josef, František, Anna, Antonín apod. Muzikanti jsou odměněni penězi a pohostěni jídlem a pitím.

Uherskohradištský okres je oblastí, kde se víno ve velké míře nepěstuje, proto ani zvyk vinobraní a zarážení hory nemá živou tradici. Vinobraní se slaví v 11 obcích formou taneční zábavy ve vyzdobeném sále.

Hody jsou nejčastějším zvykem v obcích okresu. V 32 obcích se slaví hody s právem, v 6 obcích hody bez práva, ve 40 obcích se zvyk zredukoval na hodovou zábavu.

Provádění věšteb na svátek sv. Ondřeje jsme nezjistili. Na svátek sv. Barbory věští děvčata z trešňové větve rok své svatby, pokud rozkvetne do Středního dne. Zvyk jsme zjistili v šesti obcích.

Mikulášská obchůzka se v r. 1979 prováděla v 65 obcích. Nejčastější maskou je stále mikuláš, čert nebo více čertů, anděl a smrt, někde i žid. Za masky se převléká hlavně

mládež, ale někde i dospělí. Obchůzku Lucky jsme z dotazníku zjistili ve 14 obcích.

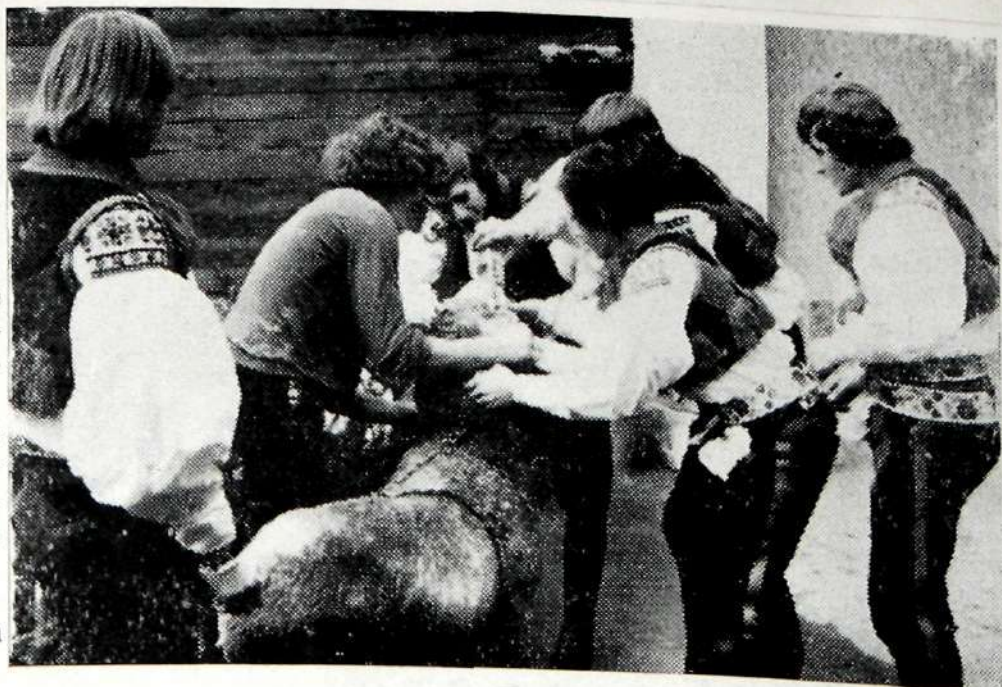
V průběhu oslav vánočních svátků jsme si všímali několika jevů: slavení vánoc jako svátků, strojení stromečku, věštění z jídla, připravování obřadní štědrovečerní večeře, vánočních zvyků a vánočních koled. Ve zkoumaných obcích se dodnes ve většině rodin slaví vánoce a rodiny si strojí stromeček. Kronikáři z 23 obcí uvedli, že se v některých rodinách věští z jídla a v 50 obcích jsme zjistili, že se v rodinách připravují o štědrém večeru obřadní jídla. Hodně se setkáváme s vánočními zvyky a také stále jsou zpívány koledy.

O svátku sv. Štěpána se setkáváme v obcích okresu se zpíváním koled chlapců a mužů, také dětí cikánského původu. V 10 obcích je v tento den zvykem umývání mužů ženami, které jim zároveň podávají boty či kalhoty. Starým zvykem v tento den bylo vyměňování služeb mužů, svobodných chlapců, s přinášením koláče. Zvyk se uchoval také v 10 obcích. S obchůzkou rezníků na svátek sv. Jana 27. prosince se setkáváme jen v obci Korytné.

Velmi rozšířenou a zcela novodobou záležitostí je oslava Silvestra. Projevuje se soukromou oslavou doma nebo ve společnosti přátel s hojností jídla a pití.

Prvního ledna se slavila na vesnicích okresu tzv. koláčová slavnost, kdy děvčata měla možnost vyměnit službu. V některých obcích chodí dodnes chlapci k děvčatům, kde velkým nožem načínají koláč (dort) a přitom jsou pohoštěni. V některých rodinách chodí jen vnučky ke svým babičkám a nosí koláč.

Obchůzka Tří králů se v současnosti objevuje ve 12 obcích okresu a konají ji nejčastěji děti cikánského původu. Řehořská a blažejská obchůzka se v současnosti nekoná; blažejská slavnost se zredukovala na církevní obřad.

Chasa z Veletin s baranem, hody 1978. Foto Jiří Regentík

Fašanková obchůzka se v r. 1980 prováděla v 50 obcích okresu. Nejběžnějším dnem konání fašanku je pondělí, pak neděle a sobota, některé obce uvádějí úterý, kdy masopust pak končí „pochováváním basy“.

Výsledky výzkumu získané s pomocí kronikářů můžeme pokládat jen za nástin životnosti a současného stavu výročních obyčejů v okrese Uherské Hradiště, z nichž můžeme vycházet při podrobnějším výzkumu jednotlivých jevů výročního zvykosloví.

Veletiny 29.12.1983

Vážený soudruhu redaktore,

na Vaši výzvu z minulého měsíce, zasílám Vám magnetofonovou nahrávku písní tří dětských zpěváků dětského národopisného kroužku VELEŤÁNEK z Veletin v okr. Uh. Hradiště. Omlouvám se, že nahrávka není technicky dokonalá, ba dokonce špatná, ale myslím si, že pro posouzení hlasových dispozic dětí úplně postačí.

Vybral jsem z kolektivu téměř 30 dětí 3, které se v průběhu 3letého trvání tohoto dětského souboru nejvíce pěvecky osvědčily. Všichni tři se již několikrát zúčastnili okresní přehlídky dětských zpěváků v Uh. Hradišti, ale i jiných akcí, jako např. předzpěváci při soutěžích "O Slováký koštěř".

Pro tuto Vašim výzvu jsem s dětmi písní nijak zvlášť nevybíral a proto si můžete poslechnout písně všeobecně známé, ale také písně, které jsou zařazeny v repertoáru našeho souboru.

A nyní již k samotným zpěvákům, kteří zpívají v tomto pořadí:

- 1/ Eva Nevařilová, nar. 24.3.1974, bytem Veletiny 45
- 2/ Tomáš Trtek, nar. 12.10.1973, bytem Veletiny 200
- 3/ Jarmila Hrabalová, nar. 24.6.1973, bytem Veletiny 209

Pozn. Po přehrávce žádám o navrácení magnetofonové kazety.

S pozdravem

Věroslav Orlovský
Veletiny 52
687 33 Hradčovice

vyhlašuje

u příležitosti Festivalu zájmové umělecké činnosti 1983
a v rámci oslav Měsíce československo-sovětského přátelství

jubilejní

X. ročník soutěže v interpretaci lidových písní pro žáky
1.-5.tříd ZŠ

Z A Z P Í V E J / S L A V Í Č K U - 1 9 8 3

Cílem soutěže je podporovat vzrůstající zájem o lidovou píseň mezi dětmi, rozvíjet činnost v dětských folklórních souborech a muzikách, vyhledávat nové talenty, které vynikajícím způsobem propagují zpěvnost slováckých dětí.

Soutěže se může zúčastnit každý žák, žákyně základní školy v našem okrese, splní-li soutěžní podmínky a odešle přihlášku nejpozději do 21.listopadu 1983 na OKS v Uh.Hradišti, PSČ 686 28, A.Maděřičová.

Soutěžní podmínky:

Každý soutěžící si připraví 2 lidové písně bez doprovodu hudebního nástroje. 1 ze Slovácka, 1 z kterékoliv oblasti naší republiky; doporučujeme však vyhledávat písně z nejbližšího regionu, blízkého okolí či bydliště./

Soutěží se ve věkových kategoriích:

0. kategorie - mimořádná, pro talentované děti předškolního věku od 5 let

I. kategorie - žáci 1.-3.tříd ZŠ / bude vyhodnoceno 5 nejlepších/

II. kategorie - žáci 4.- 5.tříd / bude vyhodnoceno 5 nejlepších/

Všechny věkové kategorie soutěží o cenu "Za nejlepší výběr písní".

SOUTĚŽ SE USKUTEČNÍ V SOBOTU 26.LISTOPADU 1983 v sále Sdruženého závodního klubu v Uh.Hradišti :

0.kategorie - začátek v 9,00 hodin

I.kategorie - začátek v 10,30 hodin

II.kategorie - začátek ve 13 hodin; výsledky budou vyhlášeny ihned po skončení soutěže jednotlivé kategorie.

V Uh.Hradišti 1.11.1983

Okresní kulturní
středisko
v Uherském Hradišti

Poznámka:

Upozorňujeme na možnost zúčastnit se výběru pro koncert dětských zpěváků , pokud zašlete nahrávku 5 lidových písní na mg pásku či kazetě na adresu: Jaroslav Jakubíček, Čs.rozhlas Beethovenova 4, 657 42 Brno nejpozději do konce listopadu 1983.

OKS 1983

ČESKOSLOVENSKÝ ROZHLAS

657 42 BRNO, BEETHOVENOVA 4

Telegramy: ROZHLAS BRNO

Telefon: 261 11 IČO 027 341

Pan Věroslav Orlůvský
Veletiny 52
687 33 Hradčovice

Vaše značka:

Naše značka: hud./Ve

V Brně dne 3.1.1984

Vážený soudruhu,

v příloze Vám vracím mgf kazetu s nahrávkami dětských zpěváků souboru Veletánek Evy Nevřilové, Tomáše Trtka a Jarmily Hrabalové. Písně mám přetočeny na rozhlasovém páse a v nejbližší době Vás budu informovat o rozhodnutí odborné komise, zda byly děti vybrány.

Se soudružským pozdravem

Jaroslav Jakubiček

ČESKOSLOVENSKÝ ROZHLAS

krajské studio Brno

redakce hudebního vysílání

657 42 BRNO, Beethovenova 4

Dopisy zasílejte na adresu rozhlasu a nikoliv jednotlivým referentům

D ě t i a p í s e ň 1984

K Mezinárodnímu dni dětí vyhlásil Brněnský rozhlasový orchestr lidových nástrojů soutěž o nejlepší dětské zpěváky lidových písní pro koncert Děti a píseň, který se uskuteční v příštím roce. Přihlášku s nahrávkou 5 libovolných lidových písní /s doprovodem či bez doprovodu/ na magnetofonovém pásku /či kazetě/ zašlete na adresu:

Jaroslav Jakubíček

dramaturg BROLN

Čs. rozhlas

Beethovenova 4

657 42 Brno

K magnetofonovému záznamu přiložte seznam písní, jméno zpěváka /zpěvačky/ s udáním věku a třídy a přesnou adresu bydliště. Přihlášky se přijímají do konce tohoto roku.

Československý rozhlas
Beethovenova 4
657 42 BRNO

Slovácká jiskra

**NOSITEL VYZNAMENÁNÍ ZA VÝNIKAJÍCÍ PRÁCI
LISTOV KSC A RADY ONV UH. HRADIŠTĚ**

ČÍSLO 4 — ROČNÍK XXXIV CENA 50 HALERŮ STŘEDA 25. LEDNA 1984

LÍHEŇ ZPĚVÁČKŮ

Nevšedním úspěchem se může pochlubit uherskobrodská „líheň talentů“. — lidová škola umění. Vynikajícího úspěchu ve finálových pořadech brněnské televize „Zazpívej, slavičku“ dosáhli žáci LŠU v Uh. Brodě: Petr Boro-
vička, Marie Škubalová, R. Bruš-
tka, Monika Koubová, Edita Kubí-
šová, Jitka Maláková, ale i učí-

Devítiletá Monika Koubová je jedním z pěveckých talentů uherskobrodské LŠU.

telé LŠU JIM Chovanec, St. Škubal a St. Sládek, kteří v tomto pořadu rovněž účinkovali. Svůj podíl na úspěchu mají i další pedagogové, kteří dělají v této činnosti podporu a cílevědomě vedou. Ve vět-
ší míře projevili zájem o spolu-
práci také Čs. rozhlas. Nebývalý
počet — celkem 8 žáků k natá-
čení jejich sólového zpěvu do br-
něnského studia a na koncert
„Děti a píseň“, který se bude ko-
nat 4. února v 16 hodin v Besed-
ním domě v Brně. Kromě výše
uvedených dětí pozval i Katku
Chovancovou z Bánova, Tomáše
Trtka v Veletín a překvapením i
přislíbením do budoucna je pozvá-
ní teprve pětiletého Vítka Klabač-
ky z Uh. Brodu. Za zmínku stojí i
rozsáhlejší spolupráce na úpra-
vě lidových písní pro děti, kterou
učitel JIM Chovanec nabídl
Brněnský rozhlasový orchestr li-
dových nástrojů.

Věříme, že tento doklad syste-
matické práce s dětmi bude po-
vzbuzením do práce pro děti i
jejich učitele a také dobrým pří-
kladem a vzorem pro ostatní.

Základní organizace Českého svazu žen ve Veletinách

VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

BESEDY a důchodci

která se koná v neděli 11. prosince 1983 ve 14.00hod.
v Kulturním domě ve Veletinách

P r o g r a m : Zahájení

Vystoupení Veletánku

Přednáška o cukrovce

Občerstvení

Volná zábava

Na Vaši účast se těší Český svaz žen

Sloučková jiskra

NOSITEL VYZNAMENÁNÍ ZA VYNIKAJÍCÍ PRÁCI
LIST OV KSC A RADY ONV UH. HRADIŠTĚ

ČÍSLO 52 — ROČNÍK XXXIV CENA 50 HALERŮ ČTVRTEK 22. PROSINCE 1983

Veletánek důchodcům

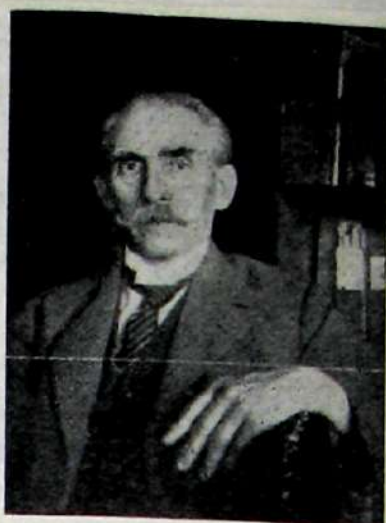
ČSŽ a ČSČK ve Veletínách uspořádaly v neděli 11. prosince besedu s důchodci, pro něž připravily pestré odpoledne. Po krátkém úvodním slovu vystoupily děti z mateřské školy a po nich dětský národopisný kroužek Veletánek pod vedením Věrky Orlovské a Jany Pavelčíkové. Děti se představily v bohatém programu plném rozmanitých her, říkadel, písní a popěvek. Poté následovala odborná přednáška MUDr. Lapčíka, a pak se již důchodci bavili sami při místní hudbě Švitorce. Dobře připravené odpoledne se všem líbilo.

—VO—

LUBOR NIEDERLE a Veletiny

JOSEF KUKULKA

Každá obec si váží osob, které přispěly k jejímu hospodářskému, sociálnímu či kulturnímu pokroku. Obec Veletiny je vděčná vědci světového jména dr. Luboru Niederlovi, jehož zásluhy stručně vyjadřuje pamětní deska na jeho vilce při pravém břehu Olšavy. Její nápis hlásá:

Lubor Niederle ve své pracovně

„Zde v kraji, který miloval, žil a pracoval Lubor Niederle, profesor Karlovy university, tvůrce Slovanských starožitností a zakladatel Státního archeologického ústavu“.

Aby se dostal přímo do kraje s bohatým folklórem a archeologickými lokalitami, aby našel z rušného velkoměsta trochu odpočinku, zajišťoval Niederle do Veletin od roku 1892 každé prázdniny. Našel si přechodně světničku u rodiny Orlovských v čp. 7, ale po několika letech si za pomoci mlynáře Kepperta postavil domek čp. 109 v trati Krivosady. Později pro celou rodinu domek nestačil a také okolnost, že se za deště nemohl dostat při rozvodněné Olšavě na nádraží do Hradčovic, byla příčinou, že si v roce 1911 postavil novou vilku čp. 130 na pravém břehu Olšavy, kde o prázdninách prožíval volné chvíle s rodinou přes tři desetiletí.

Ve své útulné vilce mohl Niederle nerušeně pokračovat ve vědeckém díle. Tady napsal své slavné „Slovanské starožitnosti“ a oba svazky „Moravské Slovensko“. Tímto vzácným dílem odplatil Slovácku za milé pohostinství, které mu Velefané poskytli. Publikace nejenže předvedla české veřejnosti svérázný kraj, nýbrž i v celém vědeckém a uměnímilovném světě probudila zájem, jehož Slovácko zasluhovalo. Veletiny, jejich folklór a život mají v tomto díle místo prvořadé.

Svého pobytu ve Veletinách využíval Niederle k všestrannému vědeckému poznání. Prováděl v kraji archeologický průzkum, sbíral národopisný materiál a zachycoval fotografickou dokumentací cenné folkloristické jevy.

Jak hluboce přilnul tento vědec k Veletinám a jejich lidu, dokazuje jeho zápis v Pamětní knize z 1. července 1931:

„Mám-li do této Pamětní knihy obce Veletin něco napsati, je to především vzpomínka na mnohaletou řadu krásných chvil, které jsem zde o prázdninách prožíval od roku 1892 ve styku s mlynářem Janem Kappertem a jeho rodinou, dále ve styku s učiteli zdejší školy a s celou řadou dobrých zdejších hospodářů. Veletiny se staly nezbytnou součástí mého života, neboť horečný život prožívaný v Praze vyvážil vždy jejich klid a mír, třeba i v opětné pilné práci. Vzpomínám na léta zde prožitá rád a jsem za ně Veletinám vděčný“.

Velefané měli rádi tohoto velkého vědce, ale prostého člověka, který se rád s každým zastavil a povykládal, rád si našel i mezi vesničany na přátelskou besedu do veletinské a hradčovické hospody.

Aby veřejně ukázali svému vzácnému návštěvníku upřímnou lásku, poctili ho Velefané nejvyšším uznáním. Na diplomu podepsanému starostou obce Josefem Slunečkou a náměstký Františkem Zábranou a Josefem Koníčkem čteme: „Pane doktore, obecní zastupitelstvo jmenovalo Vás na schůzi konané 8. srpna 1931 čestným občanem obce Veletin pro Vaše veliké zásluhy na poli vědeckém a pro Vaši lásku k Veletinám, které jste zvečnil ve svém „Moravském Slovensku“ a v nichž již téměř 40 let prožíval své volné chvíle“.

Profesor dr. Lubor Niederle si tohoto vyznamenání nesmírně vážil a na Veletiny do konce života nezapomněl. Také obecní knihovně věnoval několik výtisků svého díla a přes třicet dalších publikací. Veletiny navštěvoval každoročně až do své smrti v roce 1944.

Neznámý dopis Lubora Niederla

STANISLAV BATUŠEK

Přítelem staroměstského archeologa Antonína Zelníka byl vynikající český archeolog a historik prof. dr. L. Niederle. Jeho nepopíratelné zásluhy o výzkum Starého Města a okolí v letech před II. světovou válkou dokumentuje nejen jeho veřejná činnost v tomto směru, ale i organizační, přímo badatelská nebo literární, ale i korespondenční, kterou si s A. Zelníkem vyměnil. Některé části byly publikovány samým Zelníkem (Staré Město — Veligrad v památkách, Uh. Hradiště 1948) a svědčí o přátelském vztahu jedné z nejvýznamnějších postav předválečného vědeckého života u nás k amatérskému archeologu Zelníkově. Zveřejňuji zde pravděpodobně poslední dopis L. Niederla, napsaný necelé dva měsíce před jeho smrtí (zemřel 14. 8. 1944 v Praze).

Vážený p. řediteli,

dopis Váš, který mně včera došel, je dobrým obrazem osudu těch lidí, kteří bojují za vědecké ideály a doveďou za svůj ideál přinášeti mnohé oběti. Také Vy jste jeden z nich. Mnoho práce jste už vykonal a ještě vykonáte, a doufám, že to veřejná správa země dovede ocenit, jen až bude po válce.

O osobních poměrech nechci se zde rozepisovati. Najde se ještě příležitost povědět si navzájem vše, co bude zapotřebí. Doufám, že to bude již letos, přes moji stále se vracející nemoc.

Zde raději se obrátím několika slovy k těm výsledkům, k nimž jste došel v St. Městě a jež počínáte shrnovati v jeden celkový obraz provázený Vašimi výklady, jež si jednou v létě rád prostuduji. Je to zajímavé číst a srovnávat, co jste všechno našel a jak s materiálem dovedete zacházeti. Hledte vše, co Ústav vykope, publikovati, neboť Ústav má peníze dnes, o kterých se před lety, když jsme jej zakládali, nikomu nezdálo. Budete moci zcela jinak pracovat.

Zatím Vám děkuji za laskavé Vaše informace a zůstávám Vám a celé Vaší rodině oddaný.

Dr. L. Niederle

Dopis je psán málo čitelně, chybí hodně háčků a čárek, které jsem pro větší srozumitelnost doplnil. Dopis je v majetku syna příjemce dopisu Antonína Zelníka ve St. Městě u Uh. Hradiště.

Blazejská
bесеda

M

cintálek.

4.2.1984

Motto:... panímámo dobrú čest,
dajte slanin jako pěst.
Jak nedáte nebudem vám děkovat,
pošlem na vás v noci vlka,
ten vás mosí roztrhat.

Osvětová beseda ve Veletinách ve spolupráci
se střediskovým pracovištěm Vlčnov

Vás srdečně zvou na

BLAŽEJSKOU BESEDU u cimbálů

Hraje cimbálová muzika BURČÁCI

V krátkém programu vystoupí dětský
národopisný kroužek VELEŤÁNEK

VELETINY
sobota 4. února 1984
sál Kulturního domu
začátek v 19.30 hod.

Blazejska' beseda byla
vyborna': tedy dik' byly
rychlosti, a cim' balovka
byla jako v'ody - rozdava'la
u'fapomenu te'lu' kra'snou
na'ladu.

A tak je nasi'm faj'ny'm
pra'm'm, potka'vat se s va'm
vicem co u'jednaji.

Skeromni' d'eluyi' o'tenove'
ho'ovni' spole'nosti vedatce
Televiznich u'oviu Gottwaldov:

Zelha' d'elam

Vlastimil Vymysl
Zuata d'elovni'
Hh'

**TIP
PRO
VÁS**

CO? KDO? PROČ? CO? KDO? PROČ? CO?

**PROBLÉM
ZVANÝ**

TELEVIZE

**Důvěrně
známá
značka**

**ČESKOSLOVENSKÁ
TELEVIZE
BRNO**

REDAKCE TN GOTTWALDOV
PRŮTNÉ 35
GOTTWALDOV
760 01

Renata Záhorská *Vlad. Vymafal*
~~K. Fencová~~ ~~M. Gregorová~~
produkční redaktorka
tel 22861 tel 27638

Kaučera man
Vít Faldus

Vážení přátelé, milí hosté,
vítáme Vás u nás ve Veletínách na dnešní Blažejské besedě u cimbálu,
na které Vám děti z národopisného kroužku VELETÁNEK předvedou jeden
již dávno zapomenutý obyčej, a to tzv. Blažejskou koledu.

Dětské obyčeje bývají většinou ve spojitosti s oslavami starších
hochů a děvčat a v mnohém je napodobovaly, až se jedná o výroční obyčej
je jakemje např. fašank, velikonoce či vánoční koledy. Tak trochu
z toho všeho se vymyká právě Blažejská koleda. Je to dětský obyčej,
který má mnoho společného s koledami vánočními, ale objevují se v něm
také prvky měškových tanců fašankářských podšablářů. Dr. Lubomír
Niedrle, čestný občan obce Veletiny, ve svých spisech "Moravské
Slovensko" píše:

"Na sv. Blažeje chodívají v některých dědinách hoši po staveních,
majíce přes šaty přehozené košile se zlatým papírovým nasem a sbírají
dárky a přitom zpívají koledu Sv. Blažeje. Dostávají hlavně vejce
a také slaninu, jež potom prodají a o peníze se rozdělí".
Tolik Dr. Lubomír Niedrle. Blažejská koleda je známa již od nepaměti
a podle vzpomínek místních občanů byla po vesnici předváděna naposle-
dy počátkem třicátých let. Zanikla vlastně z iniciativy místního
učitele Vystřila, který žákům zakazoval chodit po koledě. Říkal,
že je to zakrývaná žebreta. Od té doby byla ve Veletínách, ale
i v mnoha jiných vesnicích téměř zapomenuta a vlastně zanikla.
Nyní ji chceme ~~obnovit~~ oživit, i když ne samozřejmě v podobě původní,
tj. chození po dědině dům od domu, ale v podobě jevištní.
Doufáme, že alespoň takto přiblížíme Vám divákům tento již zapomenutý
dětský výroční obyčej. Teš "Hej, chlapi pod šable ..."

Avšak počátkem února není jenom svátek Blažeje ale jsou také
Hromnice, svátek svaté Háty a Doroty. Z pokladnice lidových rčení
pak můžeme vyčíst, že "Únor bílý - pole sílí." anebo že "Na Hromnice
o hodinu více". Méně známa jsou tato rčení:

"Na Hromnice slunko jisté - vejce čisté."

"Slunko na Hromnice - moc ovoce, ale dlouhá zima."

"Je-li na Hromnice světlý den, bude konopí a len."

"Na Hromnice pěkný den, prodaj suknu a sej len."

"Na Hromnice kalužky, buď jabka aj hrušky."

"Kdo šije na Hromnice, toho zabije hrom."

5. Únor býval svátkem svaté Háty a dochovala se tato rčení:

"Na svatou Hátu se světí voda, kterou se kropí pole a zahrady,
aby jim oců a žůžel všelijaká neškodily."

"Svaté Háty - nafúkajú za všecy luty."

"Když naprší na Hátu - skevaj slámu za luty."

A nejzajímavější rčení je toto:

"Na svatou Hátu se nepere, voda nenoší, chleba nepekou, hnoje
nekydají, nikde nejde do bečky na zelí ani na zemáky do sklepa,
daly by se do toho žáby." Aby se žůžel moc nerozplodila, chodívali
lidé říkat do sklepa:

"Hady, ščůry, žáby sem, svatá Hátó vyžeň ven."

To bývalo 5. února. 6. února je sv. Doroty. To chodívali dva chlapci,
stínající děvčeti korunku z hlavy, kterážto bývala ze "zlatého
papíru" a přitom si vyprošovali dárky, píše opět Dr. Lubomír Niedrle.
Tento obyčej je však již dávno zapomenut. A tak se s Vámi dětský
národopisný kroužek VELETÁNEK na závěr dnešního programu rozloučí
několika písněmi. Sola zpívají Tomáš Trtek, Jarmila Hrabalová
a Eva Nevařilová.

Přeji Vám dobrou zábavu po celý zbytek dnešního večera.

BLAŽEJSKÁ BESEDA U CIMBÁLU, VELETINY 4. února 1984.

Chodí rychtár ... zpěv Tomáš Trtek

Vážení přátelé, milí hosté,
vítáme Vás u nás ve Veletinách na dnešní Blažejské besedě u cimbálu, na které vám děti z národopisného kroužku VELEŤÁNEK předvedou jeden již dávno zapomenutý obyčej, tzv. Blažejskou koledu.

Dětské obyčeje bývaly většinou ve spojitosti s oslavami starších hochů a děvčat a v mnohém je napodobovaly, ať se jedná o fašank, velikonoce či vánoční koledy. Tak trochu z toho všeho se vymyká právě Blažejská koleda. Je to dětský obyčej, který má mnoho společného s koledami vánočními, ale objevují se v něm také prvky mečových tanců fašančárských podšablářů. Dr. Lubomír Niedrle, čestný občan obce Veletiny, ve svých spisech "Moravské Slovensko" píše:

"Na sv. Blažeje chodívají v některých dědinách hoši po staveních, majíce přes šaty přehozené košile se zlatým papírovým pasem a sbírají dárky a přitom zpívají koledu sv. Blažeje. Dostávají hlavně vejce a také slaninu, jež potom prodají a o peníze se rozdělí."

Tolik Dr. Lubomír Niedrle. Blažejská koleda je známa již od nepaměti a podle dochovaných záznamů v místní kronice byla po vesnici předváděna naposledy v r. 1947. Od té doby byla nejen ve Veletinách, ale i v mnoha jiných vesnicích téměř zapomenuta a vlastně zanikla. Nyní ji chceme oživit, i když ne samozřejmě v podobě původní, tj. chozením po dědině dům od domu, ale v podobě jevištní.

Doufáme, že alespoň takto přiblížíme Vám divákům tento již téměř zapomenutý dětský obyčej.

Toš "Hoj, chlapci pod šable ..."

Přichází 1. hoch a zpívá: "Hoj chlapci pod šable, aj pod obušky,
my všecko bereme, aj plané hrušky."

Přicházejí ostatní chlapci a zpívají:

"Tady nám nedali, tady nám dajú,
komára zabili, slaniny majú."

Za tohoto zpěvu přicházejí k jednomu z hostů, tančí a zpívají Blažejskou koledu: "Svatého Blažeje, památka sa děje,
co to za památku, nečiníme svátku.

Vlk a kozů tancuje, hůser jim bubnuje,

1/ Či baran pivo vaří, kohút hospodaří. Či to husičky - děvčata

2/ Na Panimámo dobrú čest, dajte slanin jako pěst. Či pivo - děvčata

3/ Jak nedáte nebudem vám děkovat, 7/ Pácel Janko krevy - J.H. + T.T.

4/ V pošlem na vás v noci vlka, ten vás mosí roztrhat." Či pečky - H.H.

9/ Ej, páno, páno - J.H.

10/ Veleťánek - H.H.

Když odzpívají, dostanou kus slaniny a zpěvu děvčat "Hoj clapci pod šable..." atd. přicházejí k dalšímu z hostů /ke stolu/.
Toto se opakuje ještě 2x, pak odejdou.
/Upozorňuji, že samotná Blažejská koleda trvá asi 30 sekund/.

Avšak počátkem února není jenom svátek Blažeje, ale jsou také Hromnice, svátek sv. Háty a Doroty. Z pokladnice lidových rčení pak můžeme vyčíslit, že:

"Únor bílý - pole sílí", anebo že "Na Hromnice o hodinu více."
Méně známa jsou už tato rčení: /rčení říkají malá děvčata/

"Na Hromnice slunko jisté - vejce čisté."

"Slunko na Hromnice - moc ovoce, ale dlouhá zima."

"Je-li na Hromnice světlý den, budou konopě i len."

"Na Hromnice pěkný den, prodaj suknu a sej len!"

"Na Hromnice kalužky, budů jabka aj hrušky."

"Kdo šije na Hromnice, toho zabije hrom."

5. únor býval svátkem sv. Háty a dochovala se tato pořekadla:

"Na sv Hátu se světí voda, kterou se kropí pole a zahrady, aby jim ocún a žůžel všelijaká neškodily." anebo jiné rčení:

"Svaté Háty - nafouká za všecky laty."

"Když naprší na Hátu, skovaj slámu za latu."

A nejpopulárnější rčení je toto:

"Na sv. Hátu se nepere, voda nenosí, chleba nepekou, hnoje nekydají, nikdo nejde do bečky na zelí ani na zemáky do sklepa, daly by se do toho žaby? Aby se "žůžel" moc neozplodnila chodívali lidé říkat do sklepa: "Hady, ščůry, žaby sem, svatý Hát vyžeň ven." *Hátu je řeka!!*

To bývalo 5. února. 6. února je sv. Doroty. To chodívali dva chlapci, stínající děvčeti korunku z hlavy, kterážto bývala ze "Zlatého papíru" a přitom si vyprošovali dárky, píše opět dr. Lubomír Niedrle.

Tento obyčej je však již dávno zapomenut. A tak se s Vámi dětský národopisný kroužek VELEŘÁNEK na závěr dnešního programu rozloučí několika písněmi. Sóla zpívají Tomáš Trtek, Jarmila Hrabalová, Eva Nevařilová a Jarmila Zálešáková. Přeji Vám dobrou zábavu po celý zbytek dnešního večera.

1/ Čí že to děvčátko - J. Zálešáková

2/ Na bielej hore - J. Hrabalová

3/ A já mám koníčka vraného - kluci

4/ V javorovéj hori - T. Trtek

5/ Čí to husičky - děvčata

6/ Páslo dívča páva - děvčata

7/ Pásel Janko krávy - J.H.+T.T.

8/ Kolem naší chalůpečky - E.N.

9/ Ej, ráno, ráno - J.H.

10/ Vyletěla sojka - děvčata

PODZIM

- 1/ Sem plameň, tam dým
- 2/ Hoř, ohníčku, hoř
- 3/ A já mám koníčka vraného
- 4/ Když sem byl malučký pacholíček
- 5/ Na koně
- 6/ Na tragače
- 7/ Na bielej hore
- 8/ Vyjdi, vyjdi, slunéčko
- 9/ Spi, Terezko, spi
- 10/ Hli, beli
- 11/ Halušky, belušky
- 12/ Pásel Janko krávy
- 13/ Zahrajcemí zcichůčka

ZIMA

- 1/ Na boží narození
- 2/ Na Nový rok
- 3/ Na Tři krále
- 4/ Fanfr, fanfr, fanfrnoch
- 5/ Hola, hola, hola
- 6/ Na vánoce dlouhé noce.....
- ... Sedí pantáta
- ... Pacholek v stodole mlátí
- 7/ Barušenky ovce
- 8/ Pasu, pasu, ovce
- 9/ Když sem byla malučká
- 10/ Mně tatíček kázal
- 11/ Myselko, má, mysel
- 12/ Lúbí sa mně, lúbí
- 13/ Tancoval tlustý s tlustů
- 14/ Tancovala babka
- 15/ Blažejská koleda
- 16/ Na Hromnice o hodinu více

Oslava

MDŽ[✓]

VELETINY 11.3.

Komentář přednesla Markéta Pilková.

Milé maminky a milé babičky.

Náš dětský národopisný kroužek Veleťánský připravil k vašemu svátku, Mezinárodnímu dni žen, krátký program, který je pro vás takovým naším malým dárkem.

Pro vás proto, že se o nás staráte, a to nejenom abychom se ve škole dobře učili, ale abychom se také pěkně oblékali, abychom byli čistotní a vůbec slušně vychovaní.

a v neposlední řadě se také staráte o nás, o ty, kteří účinkujeme ve Veleťánku. O to, abychom měli vždycky čisté a pěkně vyžehlené kroje, zkrátka abychom na jevišti pěkně vypadali.

Za to všechno, za vaši lásku a starost o nás, se vám nyní chceme alespoň trošičku odměnit. A tak vám nyní předvedeme, co jsme se již naučili. Budou to písničky vám známé, ale i takové, které jsme se teprve nedávno naučili. Ukážeme vám také některé hry, které si určitě pamatujete ze svého mládí. Tímto vám chceme ještě jednou poděkovat za vaši lásku, dobrotu a starostlivost.

Přeji vám dobrou zábavu a příjemné posezení.

8. března

M

D

Ž

„NOSĚNÍ
MAŘENY“

„NOSĚNÍ
NOVÉHO LETEČKA“

7. a 8. dubna

KRÁTKÝ FILM

112 07 PRAHA 1, JINDŘIŠSKÁ 34

Poštovní příhrádka 788

Místní národní výbor ve Vlčnově	
číslo Ústřední listy	
D. 2. 1. 1984	
C. j. 119	PRAC. /
Vyřizeno:	

MNV

k rukám tajemníka s. Mihela
Vlčnov

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE

NAŠE ZNAČKA

VYŘIZUJE / LINKA

PRAHA

3280/835210

R. Stibrová -265551

20.1.84

VEC: Natáčení

Vážený soudruhu tajemníku,

Krátký film Praha natáčí v současné době film režisérky Dr. Vlasty Svobodové pod názvem "Rok na vsi" č.f. 835210 pro Československou televizi Ostrava.

Jedná se o 25-ti minutový barev. dokument, který by měl zachytit dochované lidové zvyky na Moravě během všech ročních období.

Dle předběžné ústní domluvy bychom si rádi u vás ve Veletinách natočili "vynášení smrčky" / vynášení, házení do potoka, od potoka průvod s letečkem / a to dne 8.4.1984.

Proto Vás prosíme o souhlas s tímto natáčením, děkujeme za laskavé vyřízení a jsme s pozdravem

produkce filmu

K. Dvořák-ved. produkce

PS.: Sešli bychom se ve 12.00 hod. - v hospodě vedle bývalého MNV ve Veletinách.

KRÁTKÝ FILM
PRAHA 1, Jindřišská ul. č. 34
VÝROBNÍ ŠTAB č. 9

JÍZDA
KRAJŮ

VLČNOV

25. - 27. květen

KLUB SPORTU a KULTURY VE VLČNOVĚ, ROČ. 1966,
složky NF ve spolupráci s OKS Uh. Hradiště
pod záštitou rady ONV Uh. Hradiště,
rady MNV a MV NF ve Vlčnově

pořádají u příležitosti 40. výročí
Slovenského národního povstání

ve dnech 25. – 27. května 1984

TRADIČNÍ VLČNOVSKÉ SLAVNOSTI S JÍZDOU KRÁLŮ

Program:

Pátek 25. května – Klub sportu a kultury

19.00–24.00 O SLOVÁCKÝ KOŠTĚR – soutěž amatérských zpěváků s vystoupením malých zpěváků při cimbálové muzice. Po soutěži předání vlády králů, zábavné vystoupení Vlčnovjanky a cimbálové muziky Jar. Čecha.

Sobota 26. května 1984 – Klub sportu a kultury

9.30–11.30 VLČNOVSKÉ DISPUTACE na téma „Osobnost spisovatele Jana Jančí a sběratele Josefa Zemka.
13.00–14.00 Koncert cimbálové muziky M. Matulové ve velkém sále Klubu.
14.00–16.30 VITAJTE VE VLČNOVĚ – veselé i vážné vypravování o Slovácku. Hosty pořadu budou: etnografka Zdeňka Jelínková, fotograf Zdeněk Thoma, PhDr. Josef Beneš a další. cimbálová muzika M. Matulové a hostitel programu soubor Vlčnovjan.
18.00–19.30 Slavnostní vystoupení družebního souboru z Gradiny z Bulharské lidové republiky.
20.00–02.00 Stadión TJ
LIDOVÁ VESELICE pro návštěvníky Jízdy králů při dechovce Nemšovanka a Slovácká báda s cimbálovou muzikou Dolňácko.

Neděle 27. května – Po vesnici:

9.00–9.30 Koncert dětské dechovky PO ZŠ Pobedím na návsi před starou školou
9.30–10.00 Průvod dětských souborů za doprovodu Vlčnovské dechovky Klubu na stadión TJ
10.30–12.30 Koncert krojované dechovky, ved. St. Kučera před domem KRÁLE
11.00–13.00 Koncert krojované dechovky Vlčnovjanky, ved. A. Koníček před restaurací U KRÁLA
12.00–13.30 Vystoupení cimbálové muziky Dolňácko v domě č. 742 vedle MNV a v domě č. 588 u Karla Mikulce při koštu vína
12.00–13.30 CHODÍME, CHODÍME HORE PO DĚDINĚ – zvykoslovný pořad v ulicích Vlčnova. – Slovácký soubor Světlovan v prostoru u sokolovny a slovácký soubor SZK Kyjov v prostoru u Slovácké jízby
12.30–14.00 Koncert krojované dechovky OSTROŽANKA na seřadišti průvodu před dolním pohostinstvím
11.30–14.00 JÍZDA KRÁLŮ – výjezd od KRÁLE na horním konci ve směru MNV, dolní konec a zpět na seřadiště průvodu
14.00–14.45 Slavnostní průvod krojovaných souborů, cimbálových muzik a dechovek s Jízdou králů od dolního pohostinství k MNV, KSK na stadión TJ Vlčnov

Stadión TJ

10.00–11.45 PODZIM NA STRAKATÉ KOBYLE JEDE – pořad dětských folklórních souborů okresu Uherské Hradiště – představí se soubory z Bánova, Uh. Hradiště, Tupes, Veletín, Velehradu, hosté z okresu Gottwaldov, Rosénka ze Splytlněvi a dětská dechovka PO ZŠ Pobedím
13.00–14.30 Okénko hostujících souborů – vystoupení souborů písní a tanců z Terchové a Český ráj z Jičína
14.45–15.00 Příchod krojovaného průvodu a Jízdy králů na stadión
15.00–16.45 Hlavní program Vlčnovských slavností – NAD NAŠIM NĀTONIM NADE DVOREM – pořad vlčnovského folklóru – účinkují: Če-

rešničky, Vlčnovjánek, Šohaček, Veletánek,
Vlčnovjan, dětská cimbálová muzika Vlčnov
Lůčka z Kudlovic a folklórní skupina Vlčnov

Klub sportu a kultury

17.00 – 23.00 Královská veselice při dechovce Ostrožanka
a folklórními soubory s KRÁLOVSKOU DRU-
ŽINOU mladého krále 1984

Změna programu vyhrazena!

VÝSTAVY:

Výstava výšivek – přísáří klubu – vstup od rest. U krále

– Národopisné sbírky – u Slovácké jízby

Lidová architektura – dům čp. 57 za sokolovnou s ukázkou lidového bydlení

– Slovácká jízba u kostela

– Zemkova jízba u stadiónu TJ

Vlčnovské budy – památková rezervace lidové architektury s ochutnáváním vína – procházka 15 minut ze středu vesnice

Informace: Předprodej vstupenek, programových
sešitů – KSK Vlčnov, PSČ 687 61, telefonicky Uherský
Brod 7514 a 7503.

Objednávky stravování – restaurace U KRÁLA Vlčnov,
tel. 7535. Doporučený příjezd zájezdů v neděli 27. 5. 1984
do Vlčnova v 9.00 hodin, ukončení hlavního programu
na stadiónu TJ v 17.00 hodin.

Plakáty, pozvánky a propagační materiál na požádání
zašle Klub sportu a kultury Vlčnov.

Prodej reprodukcí J. Uprky – „Jízda králů ve Vlčnově“
a „Vyvolávač Jízdy králů“ jen v průběhu slavností ve
Vlčnově.

Autobusová doprava do Vlčnova a zpět

Šobota 26. 5. 1984:

Odjezdy autobusů z Uh. Brodu přes Hradčovice, Veletiny
do Vlčnova –

6.35 6.50 10.00 12.30 14.40 18.00* 19.05

Uherské Hradiště – Vlčnov

10.00 9.00 12.40 18.45

Vlčnov – Uh. Brod

10.03 9.35 10.55 12.25 17.10

Vlčnov – Uh. Hradiště

10.15 7.15 10.30 17.10

Neděle 27. 5. 1984

Odjezdy autobusů Uh. Brod přes Hradčovice, Veletiny
do Vlčnova –

10.05 8.00* 10.00 11.30 12.30* 14.40 18.00 19.05

Uh. Hradiště – Vlčnov

10.00 9.00 12.40 13.20 16.15 18.45

Vlčnov – Uh. Brod

10.03 9.35 10.55 12.25 13.46 17.10 18.25

10.00* 20.00* 22.00*

Vlčnov – Uh. Hradiště

10.15 7.15 10.30 12.35 13.25 17.10 18.00* 19.00*

DOPRAVU a zajišťuje ČSAD Uh. Brod a ČSAD Uh. Hra-
diště, * mimořádné spoje.

Ještě zveme všechny příznivce folklóru do Vlčnova,
do králů v příštím roce bude 26. 5. 1985.

Organizační výbor slavností

Vlčnovské slavnosti s jízdou králů 1984

Souboru Veleťánku přeji mnoho úspěchů,
a hodně cest - třeba až do Japonska

pro 1984

Zdeněk Růž

Váš soubor má překvapivě vysokou úroveň, která je
na vesnický soubor opravdu neobvyklá. To svědčí
o systematické práci s dětmi, neboť nic nepadá s nabe-
žlášť máte máti rampala úroveň sólového zpěvu.
Je třeba v této práci pokračovat a pravidelně cvičit.

M

Zdeněk Thoma, se kterým jáme první
hrady úroveň máte přeje Veleťánku
úspěch na cestě až do Japonska.
Já dětem a Veleťánku přeji, ať se
vždy rádi pracují na slovačko-
domu. Protože bude dobře,
donna nejvíce.

pro 1984

Naša MNV se krásně děje s touto
tleskací a krásně vystoupení a program
„Potomci na starostě jsou jistě“
a program, Pod svým jménem „Potomci“
při příležitosti 20. výročí vzniku
slavnosti a jistě krásně.

Těšíme se na další program
na radu MNV Klenov:

na 20. 11. 1952

Nejeme soubor Velešovic mnoho úspěchů
do další radostné práce

Kau Kau J. Sykora
Marie Kivová H. Sládek
a Jan Dvorník

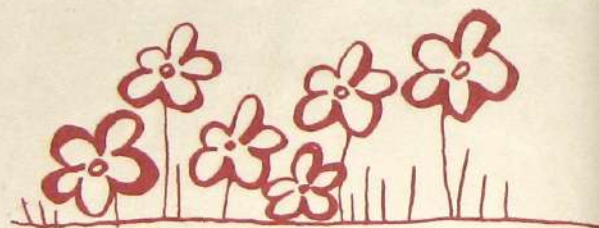
Vlčnovské slavnosti - 27.5.1984

Podzim na strakaté kobyle jede - 10.00 hod. dopoledne

1. Chodí rychtár po dědině - T. Trtek
2. Mám já kosu, kosenku - T.Trtek + ost. kluci
3. Byla jedna stará baba - M. Javor
4. Na kopečku erteple - L. Prchlík
5. Kázali mně koze pást - kluci
6. - " - - děvčata
7. Chodí koza po zahradě - Děvčata
9. zpěv - Tomáš Trtek
10. Pas sa, Babula, pas sa - Laďka Zálešáková
11. Spala, spala, ... - J. Hrabalová
12. Čí to husičky - obě dohromady
13. Pásle dívča páva - ostatní děvčata
14. Zlá husa - děvčata
15. Tancoval tlustý s tlustú - kluci + děvčata

Program: Zahájení
Zdravice zástupců MNY a ZO KSČ
Kulturní program

Srdečně Vás zvou pořadatelé

Beseda s důchodci

Sociální a zdravotní komise a SPOZ rady MNV Vlčnov
ve spolupráci s organizacemi NF Vlčnov a Veletiny
a střediskovým pracovištěm OKS

VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA

BESEDU s důchodci

která se koná v neděli 11. listopadu 1984
ve 14.30 hod. v Klubu sportu a kultury ve Vlčnově

Vlčnov 11. 11.

Beseda s důchodci - Vlčnov - 11.11.1984

1/ Tancovala babka	děvčata
Tancoval tlustý s tlustú	- " -
2/ Když sem byla malučká	Eva Nevařilová
3/ Mně tatíček kázal	Tomáš Trtek
4/ Barušenky ovce	Jarmila Zálešák.
5/ Byli sme třé bratři	kluci
6/ Povídal í naši, že na mře straší	Mirka Šebest.
7/ Přišli sme k vám na koledu	děvčata
8/ Fanf, fanf, fanfrnoch	kluci
9/ Na vánoce dlúhé noce	všichni

Vánoční
besídka

Veleřiny 16. 12.

1985

OKRESNÍ PŘEHLIČKA DĚTSKÝCH SOUBORŮ

OKRESNÍ SOUTĚŽ DĚTSKÝCH
FOLKLÓRNÍCH SOUBORŮ se
uskuteční 2. 2. 1985 od 10 ho-
din ve Slováckém divadle.
Účastní se dvanáct nejlepších
dětských souborů z našeho
okresu.

UH. HRADIŠTĚ 2. 2.

Okresní dům pionýrů a mládeže
Městské kulturní středisko
Okresní kulturní středisko
v

Uherském Hradišti

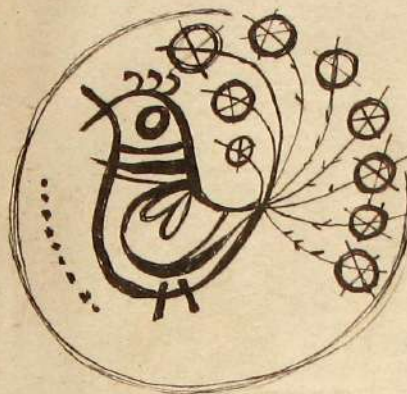
Vás srdečně zvou
na

okresní soutěž dětských folklórních souborů

Slovácké divadlo
v Uherském Hradišti

sobota 2. února 1985
10,00 hodin

*

účinkují soubory:

1. Ostrožánek
SKP Uherský Ostroh
"Na Pastruhu"
2. Javorinka
ZŠ Strání
"Došli sme k vám na koledu"
3. Veleťánek
OB Veletiny
"Fanfo, fanfo, fanfrnoch"

*

4. Hradišťánek I.
SZK Uherské Hradiště
"Dětské hry ze Sušic"
5. Světlovánek
ZK ROH Bojkovice
"Řemeslnické tance, hry
a zpěvy"
6. Hradišťánek V.
SZK Uh. Hradiště
"Vtákovina"
7. Čutora
PO ZŠ Tupesy
"Jízda králů"
8. Hájek
KZ MNV Velehrad
"Na pastvě"
9. Kohůtek
ODPM Uh. Hradiště a ZŠ Bánov
"Jaro už je tu"
10. Hradišťánek IV.
SZK Uherské Hradiště
"My sme malí řemeslníci"
11. Kopaničárek
PS při ZŠ Starý Hrozenkov
"Dětská svatba"
12. Vlčnoviánek
KSK Vlčnov
"Jarní hry dětí"

cca 10 min.

Okresní soutěž v Uh. Hradišti - 2.2.1985

1/ Na boží narození	děvčata
Na Nový rok	
Na Tři krále	
2/ Fanfr, fanfr, fanfrnoch	kluci
3/ Hola, hola, hola	Iveta Příkr.
4/ Na vánoce dlouhé noce ...	děvčata
Sedí pantáta	Tomáš Trtek
... pacholek v stodole mlátí	děvčata
5/ Barušenky ovce	Jarmila Záleš.
6/ Pasu, pasu, ovce	kluci + děvčata
7/ Když sem byla malučká	Eva Nevařilová
8/ Chodí rychtár	Tomáš Trtek
9/ Mně tatíček kázal	- " -
10/ Tancoval tlustý s tlustú	Kluci + děvčata
11/ Tancovala babka	děvčata
12/ Blažejská koleda	kluci + děvčata
13/ Na Hromnice o hodinu více	děvčata

Dětské soubory soutěžily o postup

UH. HRADIŠTĚ (red) — O postup do krajského kola soutěžily v sobotu 2. února ve Slováckém divadle dětské folklórní soubory z našeho okresu. Sice ne na scéně, neboť ta byla vzhledem k dlouhodobému výpadku elektřiny v dopoledních hodinách temná, ale účastníci našli náhradní řešení. Soubory předvedly odborné porotě svá desetiminutová pásma ve vestibulu v prvním patře divadla.

Soutěže se zúčastnilo celkem dvanáct souborů — Ostrožánek z Uh. Ostrohu, Kopaničáček ze St. Hrozenkova, Veleťánek, tři skupiny Hradišťánku, Světlovánek z Bojkovic, Čutora z Tupes, Hájek

z Velehradu, Kohútek z Bánova a Vlčnovjánek. A rozhodnutí poroty? Do krajského kola postupují soubory Hradišťánek V s pásmem „Vlčkovina“, Kohútek z Bánova s pásmem „Jaro už je tu“ a Čutora z Tupes s pásmem „Jízda králů“. Pořadatelem přehlídky byly Okresní dům pionýrů a mládeže, Městské kulturní středisko a Okresní kulturní středisko v Uh. Hradišti.

Slovácká Jiskra

NOSITEL VYZNAMENÁNÍ ZA VÝNIKAJÍCÍ PRÁCI
LIST OV KSČ A RADY ONV UHERSKÉ HRADIŠTĚ

K okresní přehlídce dětských folklórních souborů

Dvanáct kolektivů se zúčastnilo okresní soutěže dětských folklórních souborů, kterou v sobotu 2. února ve Slováckém divadle uspořádaly Okresní dům pionýrů a mládeže, Městské a Okresní kulturní středisko v Uh. Hradišti. Odborná porota, která soutěžní bloky posuzovala, konstatovala velmi dobrou úroveň všech souborů, a to jak v oblasti dramaturgické, tak i režijní a interpretační, i když samozřejmě byly mezi soubory rozdíly dané zejména mírou zkušeností. Vedle renomovaných souborů vystoupily i soubory, které pracují krátkou dobu, rok či dva.

Zcela výjimečně soutěžní pásmo nazvané „Vtákoviny“ předvedla 5. skupina Hradišťánku (A. Maděřilová, Š. Pilátová). Pásmo vychází z vtipného rozvíření tzv. „ptačí řeči“ a jejího zakomponování do hry „na luňáčka“. Slovesný základ je obohacen o prvky zpěvné a pohybové. Vzniklý dramaturgický celek, ačkoliv částečně umělý, prezentuje vyšší (a náročnější) rovinu práce s dětským folklórním materiálem. Tvůrčí přístup autorů respektuje jak materiál, tak i věkové zvláštnosti interpretů.

Soubory složené ze starších dětí se více orientovaly na taneční projev, a i přes poměrně náročné stylizace zvládly po technické stránce svůj úkol dobře. Za klad je nutno považovat náročnější dramaturgii, která motiválně vycházela buď z dětského zvykoslí (Kohútka z Bánova, vedoucí H. Vystrčilová), nebo jiných

prvků, blízkých dětskému vnímání (femeslnické tance; Hradišťánek 4, ved. J. Polášková, Světlavánek, ved. B. Minaříková). Příkladem citlivé aplikace místního materiálu v pásmu pro děti byla dětská svatba souboru Kopaničárek (ved. M. Rapantová). Konečný dojem byl umocněn i vysokou pohybovou a pěveckou kulturou malých Hrozenkovjanů. Rozpačtili tentokrát vyznělo vystoupe-

RECENZUJEME

ní Vlčnovjanku (ved. J. Mikulcová), dětskému projevu chyběla bezprostřednost a zaujetí, na jaké jsme u tohoto souboru zvyklí. Promyšleně koncipované a množstvím materiálu zajímavé pásmo předvedl Hradišťánek I. (ved. M. Bilíková). I zde však zůstávala řada rezerv v dětském projevu, zejména v části „Jízda králů“. Velefánek (ved. V. Orlovský) se představil pásmem „Fanfr, fanfr, fanfrnoch“. Jakkoliv můžeme ocenit jednotlivá čísla, např. oživení takřka již zapomenuté Blažejské koledy, jako celek působilo vystoupení nevyrovnaným dojmem, neboť nemělo jasnou dramaturgickou koncepci. Méně by v tomto případě znamenalo více. Pásmo koled „Došli sme k vám na koledu“ straňanské Javorinky (ved. J. Orlovská) bylo objevné zejména množstvím původního slovesného a písňového materiálu, předvedeného v čisté interpretaci. Poněkud podceněna byla práce v

prostoru, pásmo trpělo statičností. Teprve několik měsíců pracující soubor Ostrožánek z Uh. Ostrohu (ved. B. Potyková), v soutěži si však nijak nenechal se zkušenějšími soubory. Působil sympatickým dojmem, pásmo Na pastuhu sestavené z pohybových a tanečních her předvedl živě a dynamicky. Výraznou dynamikou i dobrým pohybovým ztvárněním bylo charakteristické vystoupení Cutory z Tupes (ved. J. Mareček), která předvedla pásmo „Jízda králů“.

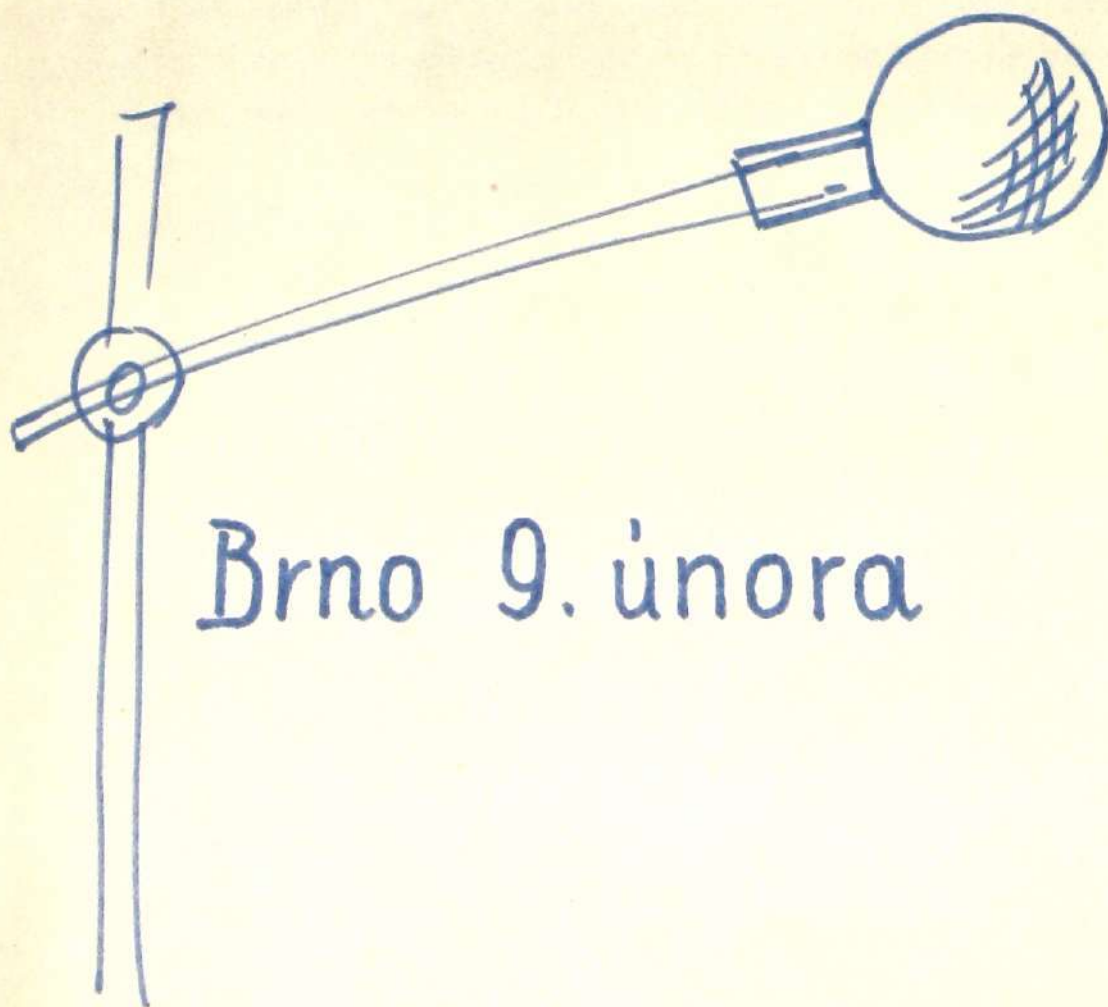
Potěšitelným překvapením byl soubor Hájek z Velehradu, vedoucí V. Ovčáček, J. a M. Pilušovi, který je mezi soubory rovněž nováčkem. Jeho pásmo na pastvě, to byla promyšlená a nápaditá kompozice slovesného tanečního i pěveckého folklóru, přičemž všechny tři složky byly v ústrojně rovnováze. Myslím si, že po stránce dramaturgické i režijní může být tento soubor vzorem pro ostatní dětské soubory.

Přestože do krajského kola mohou postoupit pouze tři soubory (porota dala hlasy Hradišťánku 5, Kohútka a Čutoře), neznamená to, že by v krajském kole nemohly uspět i některé další. Naopak, uherskohradišťská soutěž byla přesvědčivým důkazem o vzrůstající kvalitě tohoto druhu práce s dětmi, jehož společenské ocenění dosud pokulhává za jeho skutečným významem.

JIM JILIK

Rozhlasová nahrávka

Tomáše
Trtka

Brno 9. února

Telegramy: ROZHLAS BRNO
Telefon: ústředna 261 11

Váženým rodičům
Tomáše Trtk-a
Hradčovice
687 33 Veletiny 200

Vaše značka:

Naše značka:

Brno dne 13.9.1984

~~Vážení vedoucí dětských souborů,~~ vážení rodičové, milé děti,
dovolte, abych Vám oznámil, že v důsledku programových
a ekonomických opatření neuskutečníme dne 13. října t. r.
podzimní koncert "Děti a píseň". Přihlášku ~~Vašeho člana souboru,~~
syna, ~~hojby~~ Tomáše Trtka
evidujeme pro další ročník koncertu "Děti a píseň", který se
uskuteční v únoru příštího roku. Zpráva o konečném rozhodnutí
o účasti při tomto koncertu Vám bude podána nejpozději do konce
tohoto roku.

Se soudružským pozdravem

Jaroslav Jakubíček
Jaroslav Jakubíček
dramaturg BROLN
ČESKOSLOVENSKÝ ROZHLAS
krajské studio Brno
redakce hudebního vysílání
657 42 BRNO, Beethovenova 4

Telegramy: ROZHLAS BRNO
Telefon: ústředna 261 11

Vážená rodina Trtková
Veletiny 200
687 33 Hradčovice

Vaše značka:

Naše značka:

Brno dne 17. pros. 1984

Vážení rodiče, milé děti,
dovolte, abych Vám oznámil, že Váš
syn, ~~XXXX~~ Tomáš

byl /a/ zařazen /a/ do koncertu nejlepších dětských zpěváků
D ě t ě a p í s e ň /VII. ročník/, který se uskuteční
v sobotu 9. února 1985 v 15 hod.

Během měsíce ledna uskutečníme natáčení u nás ve studiu,
přesné informace Vám podá s. Křístková z hudebního provozu.

Protože chceme, aby vystoupily i děti, které byly zařazeny
do neuskutečněného podzimního koncertu, vystoupí každý sólista
pouze s jednou písní.

Generální zkouška na koncert Děti a píseň proběhne v den
koncertu v Besedním domě v Brně, Komenského náměstí v době
od 9 do 12 hod. a od 13 do 14,30 hod. Uvažujeme o přistavení
rozhlasového autobusu, který by svezl děti z Jihomoravského
kraje, o tom všem budete zavčas informováni.

Přeji Vám všem radostné prožití vánočních svátků, dětem
hodně dárků pod stromečkem a v Novém roce hodně zdraví při
pěkných písničkách Vašich dětí.

S pozdravem

Jakubíček
Jaroslav Jakubíček

dramaturg BROLN
ČESKOSLOVENSKÝ ROZHLAS
krajské studio Brno
redakce hudebního vysílání
657 42 BRNO, Beethovenova 4

Telegramy: ROZHLAS BRNO
Telefon: ústředna 261 11

Vážená rodina Trtková
Veletiny 200
687 33 Hradčovice

Vaše značka:

Naše značka:

Brno dne 17. pros. 1984

Vážení rodiče, milé děti,
dovolte, abych Vám oznámil, že Váš
syn, ~~XXXXX~~ Tomáš

byl /a/ zařazen /a/ do koncertu nejlepších dětských zpěváků
D ě t i a p í s e ň /VII. ročník/, který se uskuteční
v sobotu 9. února 1985 v 15 hod.

Během měsíce ledna uskutečníme natáčení u nás ve studiu,
přesné informace Vám podá s. Křístková z hudebního provozu.

Protože chceme, aby vystoupily i děti, které byly zařazeny
do neuskutečněného podzimního koncertu, vystoupí každý sólista
pouze s jednou písní.

Generální zkouška na koncert Děti a píseň proběhne v den
koncertu v Besedním domě v Brně, Komenského náměstí v době
od 9 do 12 hod. a od 13 do 14,30 hod. Uvažujeme o přistavení
rozhlasového autobusu, který by svezl děti z Jihomoravského
kraje, o tom všem budete závčas informováni.

Přeji Vám všem radostné prožití vánočních svátků, dětem
hodně dárků pod stromečkem a v Novém roce hodně zdraví při
pěkných písničkách Vašich dětí.

S pozdravem

jakubicek/.

Jaroslav Jakubíček

dramaturg BROLN

ČESKOSLOVENSKÝ ROZHLAS

krajské studio Brno

redakce hudebního vysílání

657 42 BRNO, Beethovenova 4

1985

KRÁTCE Z KULTURY

BLAŽEJSKÁ BESEDA U CIMBÁLU se uskuteční 16. 2. 1985 v Kulturním domě ve Veletínách. U příležitosti 5. výročí souboru Veletánek pořádají Osvětová beseda a ZO SSM. Hrají Burčáci. Začátek v 19 hodin.

Dětský národopisný soubor

Veletánek

a Osvětová beseda V E L E T I N Y

pořádají v sobotu

16. února 1985

B L A Ž E J S K O U

B E S E D U

U C I M B Á L U

při příležitosti 5.výročí založení
dětského národopisného souboru

V E L E Ť Á N E K

Hraje cimbálová muzika

B U R Č Á C I

začátek v 19.00 hod.

JARO

- 1/ Otlúčkaj sa pišťaličko
- 2/ Náš tatíček nebožtíček
- 3/ Engele, mengele
- 4/ Deset, dvacet, třicet
- 5/ Pas sa, baňula, pas sa
- 6/ Spala, spala, aby sa vyspala
- 7/ Či to husičky na téj vodě
- 8/ Malučká su, husy pasu
- 9/ Páslo dívča páva
- 10/ Ne zlú husu
- 11/ Chodí rychtar po dedině
- 12/ Mám já kosu kosenku
- 13/ Byla jedna stará baba
- 14/ Na kopečku erteple
- 15/ Kázali mě koze pást
- 16/ Chodí koza po zahradě

LÉTO

- 1/ Prší, prší, poprchá
- 2/ Na hastrmang
- 3/ Na ovčáka
- 4/ Na dráteníčka
- 5/ Na sedláčka
- 6/ Na mrtvého
- 7/ Na hotařa

PODZIM

- 1/ Sem plameň, tam dým
- 2/ Hoř, ohníčku, hoř
- 3/ A já mám koníčka vraného
- 4/ Když sem byl malučký pacholíček
- 5/ Na koně
- 6/ Na tragače
- 7/ Na bielej hore
- 8/ Vyjdi vyjdi slunéčko
- 9/ Spi, Terezko, spi
- 10/ hali, beli
- 11/ Halušky, belušky
- 12/

V E L E Ě Ě Ā N E K

Veletiny jsou obec, kde jsou dětské zvyky stále ještě pevně zakořeněny v té původní podobě, tzn. přímo v terénu. Od nepaměti každoročně vycházejí děvčata na Sarmou neděli, aby se "Noséním Mařenky" rozloučily s odcházející zimou a následovným "Noséním letěčka" přivítaly přicházející jaro. Koncem května, na Svatý duch, pak chodí po vesnici dům od domu královničky. Všechny tyto zvyky se těší velkému zájmu etnografů, ale široké veřejnosti.

Před časem se zrodil nápad, založit i ve Veletinách, v obci s bohatou folklorní tradicí, dětský soubor. Dostal název Veleťánek a v kronice souboru se píše, že první zkouška dětí byla 3. února 1980, tedy přesně před 5-ti léty. Za své pětileté působení uskutečnil Veleťánek desítky vystoupení. Pravidelně se při různých příležitostech představuje ve své domovské obci - ve Veletinách. Zúčastnil se již také okresní přehlídky dětských souborů, téměř každoročně vystupuje na Vlčnovských slavnostech a představil se také na Kopaničářských slavnostech ve St. Hrozenkově. Mladí zpěváci již několikrát zazpívali jako předzpěváci v místním kole ve Vlčnově v soutěži o Slováký koštěř. V minulém roce natáčela Čs. televize chlapeckou Blažejskou koledu a nyní před 14 dny natočil Tomáš Trtek několik písní pro Čs. rozhlas Brno.

V dnešním programu se děti z Veleťánku vrátí ještě na chvíli do času vánočního, ale zazpívají také několik písní, které se v poslední době naučily. Potom kluci předvedou tanec "klobůkový" a na závěr zatančí a zazpívají koledu Svatého Blažeje.

za OB Veletiny

Věroslav Orlovský

Vážení přátelé.

Vítám Vás na dnešní Blažejské besedě u cimbálu, na které se vám představí dětský národopisný soubor Veletánek při příležitosti 5. výročí svého trvání.

Dovolte, abych vás stručně seznámila s historií tohoto kroužku, ale také s jeho předchůdci a vůbec folklorním děním ve Veletínách. Je všeobecně známo, že v naší obci se již dlouhou dobu udržují lidové tradice, z nichž některé mají původ až v dávných dobách pohanských, jiné pak jsou již ovlivněny dobou křesťanskou. Mezi ty nejstarší patří zcela určitě "Nosění Mařeny a nového letečka", ale také hodové nosění barana. K novějším lidovým zvykům můžeme zařadit fašankovou obchůzku, velikonoční šlahačku či ^(chození) na Mikuláše anebo vánoční koledy a táké již zaniklou koledu Sv. Blažeje, i když i původ těchto obyčejů je možno spatřovat v šerém dávnověku.

Postupem civilizace začaly ~~prvky~~ z vesnic pomalu mizet prvky lidové kultury, a to nejen kultury slovesné, hudební a taneční,

ale také hmotné lidové památky. Zasluhou nadšených národopisců, kteří již od poloviny minulého století a vlastně až po dnešek, hledali, pátrali, zapisovali a shromažďovali vše o lidové kultuře, víme toho o našich předcích více, než by se zdálo. Jedním z nich byl také dr. Lubor Niederle, profesor Karlovy university a čestný občan Veletin, který ve Veletínách žil a pracoval až do své smrti v r. 1944.

I když je to s podivem, zájem o lidovou kulturu ožíval nejprve ve velkých městech, v Praze a v Brně, Dýlo především zásluhou intelektuálů pocházejících z různých koutů Slovácka a kteří již na počátku století zakládali první slovácké krůžky. Postupem doby zájem o lidovou kulturu rostl. První slovácké krůžky vznikaly ještě před 2. světovou válkou v Kyjově, ve Strážnici, v Uh. Hradišti, v Uh. Brodě a jinde. Po osvobození a pak především po roce 1948 nastává obrovský rozmach obnovy lidové kultury. Počátkem padesátých let se začínají formovat taková folklorní tělesa jako jsou Hradišťan, Olšava, Današ, Břeclavan a mnohé a mnohé další. Folklorní dění zasáhlo také do stále více se modernizujících vesnic a vznikají první vesnické soubory. Po vzoru dospělých se pak vytváří dětské národopisné soubory.

První vlaštovkou na folklorním nebi ve Veletínách byl dětský národopisný kroužek při základní škole, který po několik let vedl tehdejší ředitel školy s. Liškutín. To bylo koncem padesátých let. Avšak po jeho odchodu do důchodu kroužek zanikl a folklorní činnost ve Veletínách se odehrávala pouze ve výročních lidových zvycích a obyčejích.

Teprve v roce 1980 byl na návrh tehdejšího předsedy Osvětové besedy s. Trtka znovu kroužek obnoven, řádně registrován a nyní již pracuje nepřetržitě pět let.

Za své pětileté působení soubor uskutečnil desítky vystoupení. Pravidelně vystupuje ve své domovské obci, ale zúčastnil se již několikrát okresní přehlídky dětských souborů, téměř každoročně vystupuje na Vlčnovských slavnostech a představil se také na Kopaničářských slavnostech ve Starém Hrozenkově. Zpěváci - sólisté si již několikrát zazpívali ve Vlčnově jako předzpěváci v místním kole soutěže O slovácký koštěř a letos v lednu natočil Romáš Trtek několik písní pro Čs. rozhlas Brno.

A nyní již k samotnému programu. Děti se vám představí ve čtyřech samostatných celcích, které můžeme označit čtyřmi ročními obdobími, čili jaro, léto, podzim a zima. Neuvidíte nic nového. Je to spíše taková malá přehlídka toho, co se děti za těch pět let naučily.

Jaro je pro děti po dlouhé zimě obdobím jarních her. Kluci si dělají píšťalky, tlučou špačka, děvčata choďovala pásat husy, kozy a ovce. "Otlúkaj sa písčališko", tak začíná první číslo dnešního programu.

V létě mívaly děti více času na rozličné hry, jelikož byly prázdniny. Avšak musely také pomáhat rodičům při polních pracích, především při žních. Nyní uvidíte hru na hastrmana, na ovčáka, na dráteníčka, na sedláčka, na mrtvého a na hotaře.

Podzim je doba, kdy si kluci dělají papírové draky, pečou si erteple v bramborové natí a při tom všem se dá krásně zahrát. Jsou to hry na koně, na tragače anebo válení beček s kopce. "Sem planeň, tam dým, nechoď ke mě zabrzdím".

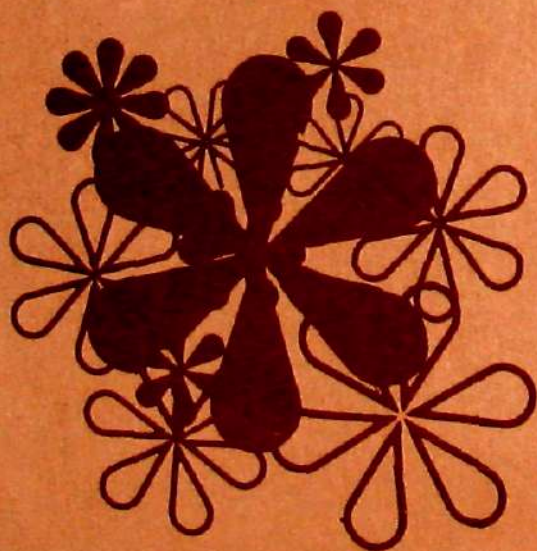
A je tady doba předvánoční a vánoční, Nový rok a fašank. Je to doba zabijaček, pálení slivovice, árání peří a vůbec doba, kdy se lidé spolu sejdou, pobesedují, zazpívají a zatančí si. V poslední části dnešního programu vám děti zazpívají vánoční koledy, zahrají si na tanec "klobúkový" a na závěr zatančí koledu Sv. Blažeje.

A tím také náš program bude končit. Přeji Vám pro zbytek dnešního večera dobrou zábavu a někdy při příštím vystoupení Veleťánku na shledanou. Hraje Vám cimbálová muzika "Burčáci".

Veřejné oslavy Mezinárodního dne žen se uskuteční v neděli 10. 3. 1985
ve 14,30 hodin ve velkém sále KSK ve Vlčnově a budou spojeny

s besedou s důchodci

Soubor VLČNOVJAN
předvede program, kterým repre-
zentoval naši obec i celou ČSSR
na vystoupeních v Belgii.

program

- Zahájení
- Vystoupení souboru VELEŤÁNEK
- Projev věnovaný MDŽ
- Vystoupení souboru VLČNOVJAN
- Zdravotnická přednáška
- Občerstvení

Srdečně Vás zve MNV, MV NF, KSK,
OB, soc. zdravot. komise

Vlčnovské slavnosti s jízdou králů 1985

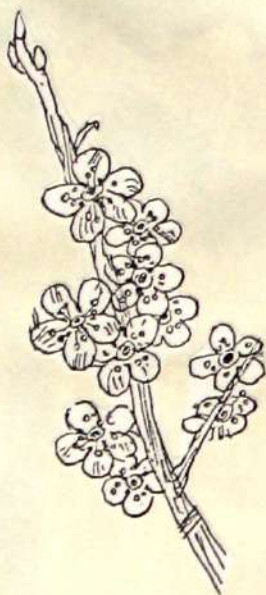

1986

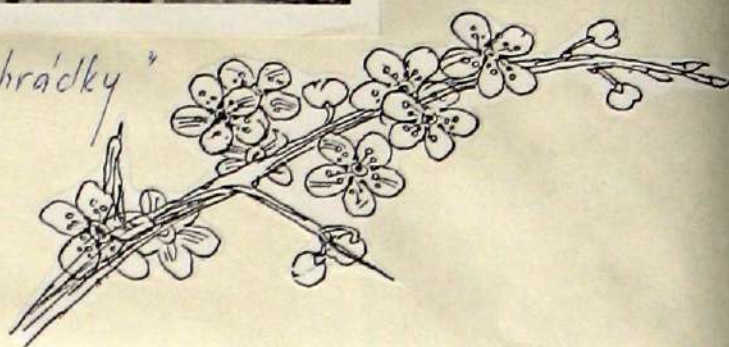
KULTURNÍ LÉTO VLČNOV

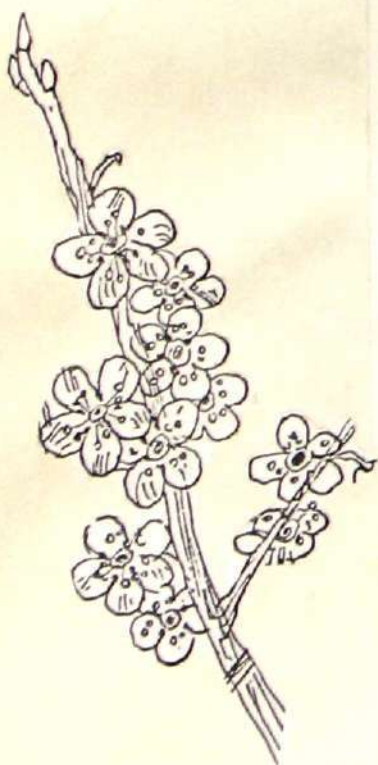
Klučiska,
„KLOBUKOVÝ!“

„Skočila jsem do zahrádky“

„Roztrhala chalupu, větr do ní fouká...“

"Roznický"

"Zahradnický"

1987

TĚRCHOVÁ

SLAVNOSTI NA UHERSKOHRADIŠŤSKU

JIRÍ JILÍK

Pozornost milovníků folklóru soustřeďují na sebe každoročně vlčnovské národopisné slavnosti s tradiční jízdou králů, a jednou za tři roky i Dolňácké slavnosti lidových písní a tanců v Hluku.

Letošní vlčnovské slavnosti, pořádané v poslední květnovou neděli, doznaly podstatného programového rozšíření proti minulým letům.

V pátek 29. května se uskutečnilo místní kolo populární soutěže amatérských zpěváků „O slovácký koštěř“. Sobotní dopoledne patřilo zájemcům o regionální vlastivědu. V naučném pořadu Vlčnovské disputace pohovořili hosté pořadu (vlčnovští rodáci dr. Metoděj Zemek, CSc. a dr. Josef Beneš, CSc.) o historii a folklórních tradicích Vlčnova. Současně byla zahájena stálá výstava vlčnovských výšivek. Populárněji byl laděný odpolední diskusní pořad Vitajte ve Vlčnově. Ze své lásky ke Slovácku se v něm vyznali a řadou moudrých zkušeností, vtipných postřehů a zážitků svá vyprávění okořenili zasloužilý umělec dr. V. Volavý, dr. J. Beneš a dr. V. Kovář. Sobě vlastní smysl pro humor i v tak vážné záleži-

Také letos vytvořily národopisné soubory z Uherskohradištska a okolí příjemnou atmosféru na národopisných slavnostech ve folklórních centrech okresu

Martin Mihel a
Tomaš Trtak se
koni naboji.

